

Scinteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXIV, SERIA II, NR. 5978

8 PAGINI — 30 BANI

SIMBĂTĂ 10 AUGUST 1968

ZIUA MINERULUI

Le este hărăzită minerilor munca dificilă de a zmuiga pământului bogățiile inoculate în scoarța sa. O muncă dură, pretentioasă, deloc romantică, de importanță ce depășește simplele evaluări cantitative ale travaliului înmagazinat de-a lungul schimburilor de lucru. Multe din arterele ce brăzdează organismul economiei noastre au drept stații inaucurale gurile de mină. Aduse la lumină prin abnegația cu care minerii, tineri și vîrstnici, poartă în timp dialogul lor cu pământul, mineralele dezmoșite se înscriu în circuitul industrial al țării, certificînd aportul de ridicată valoare pe care acest consacrat detașament îl adaugă, an de an, la edificiul realizărilor economiei naționale.

În acest an, efortul minerilor se adaugă muncii întregului popor de a asigura îndeplinirea prevederilor planului cincinal în domeniul economiei, sarcini trase de partid pentru dezvoltarea multilaterală a societății noastre. Sint obiective de mare importanță care presupun pricepere, abnegație profesională. Vestile ce ne parvin de pretutindeni vorbesc despre succesele minerilor, de tenacitatea lor în a respecta tradiția rezultatelor continuu evolutive spre dimensiuni superioare, traduse în impresionantă cantități de minereu, de cărbune, de sare peste plan.

Ca de obicei, Ziua minerului este întîmpinată de sărbătoriri cu rezultate deosebite, reflectînd sentimentul responsabilității depline a sarcinilor ce le au de dus la îndeplinire. Un prilej pentru noi toți să omagiem, la acest început de august, munca harnicilor mineri ai țării și, alături de felicitările pentru dăruirea cu care lucrează, să le urăm succese de prestigiu în activitatea lor de viitor.

JUBILEU ÎN VALEA JIULUI

UN DAR AL
CRETACICULUI...

Căldorind prin defileul Jiului unei pietre potrivnică a fost pentru prima oară suspusă de tinerii brigadieri de la Bumbesti-Livezeni al anului 1948. Vlahuță mărturisea, cu o jumătate de secol mai înainte, în a sa binecunoscută „România pitorească” cu o admirație explozivă că „Niciieri n-am văzut desfășurate cu atita măiestrie în același cadru cele trei mari podoaabe ale pământului: munții, pădurile, și apa — ca în trecătoarea aceasta spre Petroșani.

Sedus de natura care a clădit aici coloșii de piatră, pe care însuși cerul pare a se

sprijini, scriitorul rămîne, după cum o afirmă însăși titlul cărții, în limitele pitorescului, deși încă de atunci, în anul de grație 1901, în Valea Jiului se dezvoltă una din cele mai importante exploatare miniere ale teritoriului românesc.

Douăzeci de prăbușiri succesive ale terenului în creta-cicul superior, eocen, oligocen și miocen au frământat și modelat acest defileu de o frumusețe unică și pe care șoseaua tinerilor brigadieri de la Bumbesti-Livezeni al anului 1968 o vor include curînd în circuitul marilor trasee turistice europene.

Cuprînsă între înălțimile de peste 2000 m ale Paringului, Vilcanului și Retezatului, de-

presiunea Văii Jiului se află situată în limitele celei mai mari lărgimi a arcului Carpaților meridionali. Cataclisme imaginabile au rețezat aici de 20 de ori imensele păduri ale erelor primare ascunzînd sub roca dură a munților lemnul pe care milioane de ani aveau să-l prefacă în cărbune cu putere calorică aflată între 7 775 și 8 370.

Cine poate să știe din ce vremuri localnicii au început să culeagă de prin văi pietrele negre care ardau cu flăcără vie și fierbinte? Cert este că prin 1840 cîțiva proprietari de la Rucsa Montană sint atrași de colții de cărbune ce ieseau pe alocuri printre crăpăturile munților și dezvoltă o exploa-

tare primitivă cîrînd prețiosul combustibil cu carele, pentru uzul meșteșugarilor de prin jur.

Era începutul...

UN NOU ELDORADO?

Bogăția zăcămintelor, puterea calorică ridicată a cărbunelui de pe Ji au atrag curînd poștele diferitelor societăți miniere europene. Primele se înființează cele din Austro-Ungaria, statul monstruos feudal care și-a întins hrăpăreața dominație asupra a zeci de naționalități ale continentului. În 1867 începe construcția căii ferate Petroșani-Simeria, rămasă unică pînă în anii marelui entuziasm al șantierelor ti-

neretului care prin lîna Bumbesti-Livezeni aduceau artera viguroasă a combustibilului Văii Jiului în concertul energetic al industrializării socialiste.

Rezultatul primei lîni ferate: începe în 1868 exploatarea industrială prin Societatea brașoveană de mine și cupatoare care cu cei 65 de muncitori ai săi realizează primele 853 tone cărbune, prima producție realizată în Valea Jiului prin mijloace organizate după tehnologia vremii.

Timpu! antreprenorilor mărungi, culegătorii de pietre ner-

ATANASIE TOMA
(Continuare în pag. a V-a)

MISTER FOTBAL- ÎN ARENĂ

Să recunoaștem: de cîte ori nu mergem la teatru numai pentru că în spectacol joacă un anume artist; la un concert pentru nu știu care virtuos; de cîte ori nu stăm ceasuri întregi la casa unui cinematograful pentru o întînire cu cine știe ce stea!

Dar la stațion? Nu reprezintă oare vedetele și în cazul spectacolului sportiv unul din motivele esențiale ale devoțiunii, ale pasiunii noastre, ajunsă uneori proverbială, pentru arena sportivă; cine altcineva decît ei — virtuozii, inegalabili maștri ai balonului rotund pentru care numeroase cluburi oferă sume fabuloase — emană acea forță de irezistibilă atracție.

Un puști se adresează profesorului Barnard, autorul primului transplant de inimă:

— Vă rog, trei autografe...

— Cum trei? Întrebă mirat celebrul chirurg.

— Pentru cele trei ale dumneavoastră, pot obține unul de-al lui... Pelé!

ETAPA

STEUA — F. C. ARGES,
RAPID — PETROLUL
VAGONUL — JUUL
DINAMO BACAU —
„U” CLUJ
A.S.A. TG. MUREȘ —
DINAMO BUCUREȘTI
POLITEHNICA IAȘI —
PROGRESUL
CRISUL — FARUL
„U” CRAIOVA — U.T.A.

Un „bucet” în cîntea „premierii”
Foto: G. CONSTANTIN

Ce răspuns dați în acest caz la întrebarea noastră:

AVEM NEVOIE DE VEDETE?
REZULTATELE ANCHETEI ÎN PAGINA A VII-A

IN ACEEAȘI PAGINĂ

- CE AȘTEPTAȚI DE LA NOUL CAMPIONAT NAȚIONAL DE FOTBAL? (anchetă între... nespecialiști)
- RETROSPECTIVĂ... FOTBALISTICĂ
- GRUIA ȘI IACOB ÎN ECHEPA LUMI

CA LUPUL INTRE OI

Încălțări grave ale democrației cooperatiste
la C. A. P. Clipcești

— „Dar ce, dom’le, cooperativa agricolă e fagurele lor de miere? Păi, zău de nu, pare că fi rupt dintr-un biet fagure dus departe de stup. Luau, luau și nu li se mai făcea greață. Auzi, două sute deca de țuică, mai porci, două butoaie de cin, vașcoane de grîu și porumb.

— Dar ce să-i fi făcut? Să-l fi criticat? Să-l fi denunțat? Păi nu păteam ce-a poșit al lui Mazilu, care a fost tăiat în drum de președintele, ca Nicolae Pavel, bătut pînă la nesimțire în birou? Sau ca Vasile Ciubotaru, Ion al lui Mangu...

...Discuția era dusă în piața Focșanilor de doi bărbați în puterea vîrstiei, ce vindeau struguri la chioșcul cooperativei agricole din Clipcești. „Discuția de piață, între două cîntare” — veți fi tentați să spuneți. Dar nu, nu erau vorba de clac, ci purul adevăr. Se purtau și aici, poate numai pentru faptul că oamenii erau decepționați, să vedeau ei însăși, direct sau indirect, victime ale abuzului, ale încălțării democrației cooperatiste de către acela care, cu șapte ani în urmă, fusese ales președintele cooperativei agricole. „Pompai” peste măsură — de celo mai multe ori nejustificat — cu laude de cei ai căror ochi erau astupați cu miel (a se citi: foarte mari) atenții, s-a înjumurtat, și a asumat, fără să-l merite, rolul de omul care „taie și spînzură” în sat.

Făcea orice pentru a da greutate cuvîntului, părerii sale, chiar dacă spuse sau aplicate nedreptățeau pe unii, avantajau pe alții sau, mai ales, determinau propria-i căpătuală.

Vasile Costache, căci acesta este numele „brăcului” președinte al cooperativei agricole din Clipcești (de la Focșani am fost informați că, la începutul săptămîinii, a fost schimbat), devenise un adeptat autocar al satului. În proprii ochi, în cei ai neamurilor și celor ce i se pretindeau prieteni, el era totul. Purta cuțitul în cîngătoare și lătra fără teamă. Unele realizări ale cooperativei, dar mai ales „magia” practică cu damigone pline de cin ori țuică, cu porceci numai buni pentru cuptor sau cu miei trufanda il ridicaseră în ochii șefilor, în care avea de acum sprijin de nădejde, oricare i-ar fi fost nelegiuirea săvîșită. Grigore Mazilu a fost tăiat în mijlocul drumului și a zăcut cîteva luni, pentru că a îndrăznit să nu fie de acord cu o indicație extra C.A.P. a președintelui. Nicolae Pavel a fost bătut în biroul de lucru de aceluși care îl funcție îi pretindea să fie un exemplu în comportare și judecată, pîlă de vinuță morală. Vasile Ciubotaru și Ion Mangu au fost cîmăși numai pentru faptul că, descoperind butoaiele de cin ascunse în corneii de porumb și înțelegînd cu ce scop, au îndrăznit să gustе și ei. S-au judecat. Dar, pînă la urmă, cîmăși au ieșit tot cei maltratați. Balanța dreptății comisei de „judecată” a fost influențată de aroma mielőilor și purcelor fripti la frigare, a parfumurilor țuicii și vinului aduse acolo unde trebuia... Virgil Mihalache a fost

GH. FECIORU
(Continuare în pag. a VI-a)

RESPONSABILITATEA GENERAȚIEI TINERE

Sensurile
contemporane
ale
dictonului

Răspunderea față de vîrsta pe care o ai, față de posibilitățile pe care ți le oferă, răspunderea față de societatea care te ridică pe înaltele culmi ale împlinirii și realizării oricărei aspirații — iată ideile majore ale raportului dintre tînăra generație și atribuțiile ei sociale.

Fiecare în domeniul său de activitate, conform aptitudinilor și talentelor sale, se simte răspunzător de gîndurile, faptele și evenimentele care-i alcătuiesc viața. Tineretea proiectează, în anii ei desfășurați, nobilele idealuri

ale omenirii, nobilele ei menire de a purta înscrise pe stîndardul ei însemnele demnității și generozității unei epoci careia socialismul i-a conferit sensuri majore, umanitare.

Continuînd dezbaterea noastră despre responsabilitatea socială a tinerii generații, despre rolul ei de propagator al celor mai înalte idealuri și cerințe ale contemporaneității, dăm cuvîntul, în această pagină, prof. ing. SUZANA GIDEA — prorector al Institutului politehnic București, și conf. univ. ELENA MAȘTEI, de la Universitatea București.

Spiritul
de dreptate
și cinste-
componente

„CINE ARE CARTE, ARE PARTE”

Prof. ing.
Suzana Gîdea
prorector al Institutului politehnic
București

demonstrează permanența frământărilor determinate de impasurile unei orînduiri depășite.

Toate aceste mari mișcări sociale au loc pe fondul unui avînt rapid, nemaîntîlnit, al științei și tehnicii, care ar dezarma pe orice Jules Verne, făcîndu-l să apară sceptic și nelăcăzător, pentru

că orice ar încerca el să imagineze este depășit de realizările efective; noua literatură științifico-fantastică, mai îndrăzneală decît niciodată în visurile ei, nu se simte nici un moment sigură că aceste visuri nu vor deveni realitate de fiecare zi în viitorul cel mai apropiat, cum au devenit zbururile cosmice, televiziunea sau transplantările de inimă.

Nu este de mirare că în această lume care se transformă atît de rapid crește nemăsurat rolul ti-

(Continuare în pag. a IV-a)

ale tînărului de azi

Idealul de dreptate a mobilizat și orientat nestăvilită energi, presărînd istoria lumii cu majestuoase împliniri, dar și cu jertfe și mormînte anonime, peste care triumfă astăzi victoria omenscului, luminile incandescente ale conștiinței, florile policrome și imaculate ale virtuților morale. Astfel, dintr-un reper obiectiv al mișcării sociale, idealul de dreptate interumana a devenit pentru omul socialist spirit de dreptate com-

portamentală, de acțiune practică stabilă, adică o dominanță structurală a personalității. În esență, aceasta este cea mai nobilă, mai valoroasă cucerire a omului în năzuința sa către anevoioasa și înfinita perfecțiune individuală și socială.

Spiritul de dreptate conferă gîndului ascuțime și finalitate, sensibilități morale, profunzime și consecvență, fapte mărețe și autenticitate, iar

(Continuare în pag. a IV-a)

PAG. 3

ARTA
MONUMENTALĂ-STIL,
TENDINTE,
ASPIRAȚII

Anchetă realizată
de CORNEL RADU
CONSTANTINESCU

CĂRȚI CARE NE AȘTEAPTĂ,

Convorbire cu tovarășul NICOLAE TUE, șeful Redacției de literatură politică pentru tineret din Editura politică

— Din planul de lucrări social-politice pentru tineret pe anul 1968, în redacția noastră au apărut câteva volume care, socotim noi, vor fi de un real folos tinerilor cititori. Vreau să mă opresc mai întâi asupra volumului „Viațuț în timp” de Dionisie Vlaicu, în care este evocată perioada anilor de reconstrucție a țării, adevărată epocă de muncă dăruie, plină de abnegație și eroism, desfășurată de tineret pe marile șantiere naționale ale țării: Bumbesti-Livezeni, Salva-Viseu, Căminul Mare-Cluj etc. Autorul, care a fost el însuși brigadier pe șantierul Bumbesti-Livezeni, reușește să redea convingător atmosfera vieții pline de patos și dăruire, greutățile ce trebuiau învinse, chipuri de brigadiere care dădeau dovadă plidoioasă de hotărâre în munca aspră pentru construirea acelor mari obiective. Având o profundă semnificație educativă, această carte contribuie la mobilizarea tineretului la continuarea și dezvoltarea minunatelor tradiții ale muncii voluntar-patriotice din țara noastră.

De o mare importanță pentru activitatea pe care o desfășoară organizațiile U.T.C. în domeniul educării politice-ideologice a tineretului este volumul „Constătuirea pe tară a Uniunii Tineretului Comunist”, care cuprinde, pe lângă documentele Constătuirii și Hotărârile Plenare C.C. al P.C.R. din 29 noiembrie — 1 decembrie 1967 cu privire la sarcinile organizațiilor de partid, de stat și obiectivele U.T.C. pentru îmbunătățirea muncii educative în rândul tineretului.

CĂRȚI PE CARE LE AȘTEPTĂM

De o mare importanță pentru activitatea pe care o desfășoară organizațiile U.T.C. în domeniul educării politice-ideologice a tineretului este volumul „Constătuirea pe tară a Uniunii Tineretului Comunist”, care cuprinde, pe lângă documentele Constătuirii și Hotărârile Plenare C.C. al P.C.R. din 29 noiembrie — 1 decembrie 1967 cu privire la sarcinile organizațiilor de partid, de stat și obiectivele U.T.C. pentru îmbunătățirea muncii educative în rândul tineretului.

De o mare importanță pentru activitatea pe care o desfășoară organizațiile U.T.C. în domeniul educării politice-ideologice a tineretului este volumul „Constătuirea pe tară a Uniunii Tineretului Comunist”, care cuprinde, pe lângă documentele Constătuirii și Hotărârile Plenare C.C. al P.C.R. din 29 noiembrie — 1 decembrie 1967 cu privire la sarcinile organizațiilor de partid, de stat și obiectivele U.T.C. pentru îmbunătățirea muncii educative în rândul tineretului.

muncă și învățatură, pentru păstrarea și apărarea bunurilor obștești, pentru disciplină, modestie și cinste. Un loc de seamă în volum ocupă temele despre dragostea față de patrie, față de Partidul Comunist Român, față de trecutul glorios și tradițiile de luptă ale poporului pentru libertate, independență națională și progres social.

Interesant și foarte util pentru pionierii va fi ghidul „Pionier, cunoaște țara”, editat în sprințul îndrumării organizării drumeției, a cunoașterii țării de către elevi. Lucrarea este bogat ilustrată de Lucie Darie, cuprinzând și hărți turistice ale principalelor orașe ale țării și numeroase fotografii.

De o mare importanță pentru activitatea pe care o desfășoară organizațiile U.T.C. în domeniul educării politice-ideologice a tineretului este volumul „Constătuirea pe tară a Uniunii Tineretului Comunist”, care cuprinde, pe lângă documentele Constătuirii și Hotărârile Plenare C.C. al P.C.R. din 29 noiembrie — 1 decembrie 1967 cu privire la sarcinile organizațiilor de partid, de stat și obiectivele U.T.C. pentru îmbunătățirea muncii educative în rândul tineretului.

Desen de MIHU VULCĂNESCU

A. I. ZĂINESCU

AL TREILEA

Doi miri frumoși, întotdeauna doi sînt.
Și-nalță unul casă în colălal, deschid
Fereastră unu celuilalt — pină eînd vîd
Pe-al treilea și trag uși după el, și vine
Al treilea, se-nțuneacă ce alb lumina ca un zbor
De lehdă-n pereți, de ceasul celui mai scump, de-al treilea,
Iubito, să ne-aprindem candelii ochii, căpătii la steaua
Celui mai scump, și-atîț; noi singuri devenim al treilea
De la un timp, ne-aruncăm piept cu pumnii răgușiți al treilea
Vocea-n auz, de zestre sunetel ei prag pentru al treilea
Bărin, și devenim al treilea, sîntem ochiu-mprejor al celui
De-al treilea, doi miri ce-și spală-n urmă țîșpile cu busuioce,
Subțiri de tot și părul li se-nvinețește moale,
Ninge pe el, se-nțuneacă din amintiri, ce foc!

MADRIGAL

Bermetic zhar cu lipsă ariple-amîndouă,
De-odată, și ni-e seară totuși; coborim
Din dulce turnul parcă al zilei ce ne plouă
Cu pași ce ocnă sună de bronz pe caldarim.
Nimic înău din somnul, ocean tîcîc cu brazde,
Uitarea-aci și naște e singur doi miri
Și vin înțec, ei vin și ne adorm în coaste,
Noi amîndoi de teamă stîngem, pe gură, tandrafire.

C-ATÎT NI SE AUDE SUFLETUL

Cum ne gîndim noi înșine în amintirea celui-alt,
Ca-ntr-un mai vechi înțit de amorie și stîm
Unu-n auz cu celălalt, semînte norii
De-un cosmos licitor și-n simburii incolțînd
Trăite guri, nesupe de cuvînt, nici moarte,
Pe fiecare fulger trup mărturisit de om
Și umăr din văzduh și piatră dinspre țalpi și liniște,
C-ait ni se aude sufletul, acoperîș cînd plouă
Și-mi vine să alerg la capătul tocmii de sus, acolo,
Al apelor, stau cumpăni pe-un deal care îmi svîntă ghezele
Arse, și mișună de greieri iarba, totul ca după priveghie
Sau naștere de vis, copilul cel mai roșit al ochilor,
Cînd nu spunem nimic, cînd plouă, fulgeră dulce, bat clopota
De împăcare, perechi..

TELEVIZIUNE

SIMBĂTĂ, 10 AUGUST 1968	DUMINICĂ, 11 AUGUST 1968
PROGRAMUL I	PROGRAMUL I
17.30 — Pentru cei mici. Lanternă magică.	8.30 — Ora exactă.
18.00 — Stadion — emisiune de actualitate sportivă.	8.40 — Pentru copil și școlari; La șase pași de o excursie.
18.30 — Mult e dulce și frumoasă — emisiune de limbă română.	9.40 — T. V. pentru elevi. Consultați la matematică (baccalaureat). Tema: geometria în spațiu.
19.00 — Pentru școlari. Noile aventuri ale echipajului Val-Verde.	10.00 — Ora satului.
19.30 — „Taina lui Malgenius” (I).	11.30 — T. V. pentru specialiștii din agricultură. Ciclul „Irigații”. Tema: Folosirea apelor subterane pentru irigații.
20.00 — Tele-enciclopedie.	12.15 — De strajă patriei.
● FRAGONARD și HUBERT ROBERT. Prezință Adina Nanu.	13.00 — Telemagazin de prinț.
● BREVIAR (Mont Blanc, Groenlanda, Balon).	13.15 — Închiderea emisiunii de dimineață.
● PACIFIC.	14.00 — Zîg-zag — telemagazin duminical în cadrul căruia se va transmite din prima etapă a noului editat a Campionatului național de fotbal, cuplajul Rapid — Petrolul și Steaua — F.C. Argeș.
21.00 — Tineri interpreți români participanți la Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților de la Sofia.	19.30 — Telemagazin de seară.
21.20 — Linii puncte... de vedere — film muzical. Cîntăc Andă Cîngăreanu, Aurelian Andreescu și Florian Pittis.	19.50 — Telesport.
22.05 — Invitatul nostru: cîntărețul de muzică ușoară Michele.	20.15 — „Chemarea mării”. Emisiune de varietăți de Simona Patraulea, Petre Bărbulescu și Sorin Grigorescu. Își dau concursul: Stela Popescu, Valentina Măscălin, Anca Agemolu, Colea Răutu, Dan Spătaru, Alexandra Julia și Ionel Miron, Octavian Cadia, Ion Alexe, triu Dimi-triu, Jan Constantin, Duo Roggers și alții. La spectacol va participa și Jacques Hustin, câștigătorul „Cerbului de aur” de la Brașov. Spectacolul va fi prezentat de Nicu Constantin și Alexandru Luluciu.
22.30 — Film serial „Războinătorii”.	22.00 — Studioul mic. „Rochia” de Romulus Vulpescu.
23.20 — Telemagazin de noapte.	22.30 — Din nou legătura cu Constanța: recital Josef Lauffer.
PROGRAMUL II	23.00 — Telemagazinul de noapte.
20.00 — Desene animate.	PROGRAMUL II
20.15 — Seară de august — emisiune muzicală cu Margareta Păslaru, Luminița Dobrescu, Mihai Dumbravă și formația instrumentală condusă de Paul Ghentzer.	20.00 — Reporterii noștri în țară și peste hotare. R. Anulescu — „Sărbătorile” Ceahlăului”. Gh. Egraru și N. Holban — „Novisad, 8 ore...”
20.45 — Telemagazin.	
21.00 — Roman toleiton.	
„Lagardere” (IV).	
22.00 — Sus cortina! Seară de balet cu Ileana Iliescu, Alexa Zăinescu, Sergiu Ștefănescu, Ion Tugearu.	
22.30 — Bis... pe 16 mm.	

CINEMATOGRAFE

VIVA MARIA rulează la Patria (orele 10; 12,45; 16,15; 18,45; 21,15); Luceafărul (orele 8,30; 10,45; 13,15; 15,45; 18,15; 20,45).	PE FIR — MOARA VISELOR — CASA LUI CALINESCU — HOCUS-FOCUS rulează la Timpuiri noi (orele 9-21 în continuare).	MESTECĂNUL rulează la Popular (orele 15,30; 18; 20,30).
SAPE OAMENI DE AUR rulează la Republica (orele 9,15; 11,30; 14; 16,45; 19; 21,15); Festival (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21); Cercul de stat (orele 10; 13; 16,30; 18; 20,30).	FALESA LIRĂ DE AUR rulează la Feroviar (orele 8,45; 14,15 în continuare, 17,15; 20); Excelsior (orele 9,45; 12,30; 15,15; 18,15; 21).	UN BĂRBAT ȘI O FEMEIE rulează la Moșilor (orele 15; 17,30; 20).
MOSTENIREA LUI ACHILE rulează la Modern (orele 9,30; 11,45; 14; 16,30; 18,45; 21).	DUELUL LUNG rulează la Giulești (orele 10; 13,30; 16; 20,30); Grivița (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,45).	CAUT O NEVASTĂ rulează la Cosmos (orele 15,30; 18; 20,30).
INTILNIRE ÎN MUNTI rulează la Capital (orele 9,30; 11,45; 14; 16,30; 19).	CAUT O NEVASTĂ rulează la Dacia (orele 8,15; 10,30; 12,45; 15,15; 17,30; 19,45; 21).	UN BĂRBAT ȘI O FEMEIE rulează la Moșilor (orele 15; 17,30; 20).
VALEA rulează la Central (orele 8,30; 10,45; 13,00; 15,30; 17,45; 20,15).	FANTOMAS CONTRA SCOTLAND YARD rulează la Infățișarea (orele 10; 16; 18; 20).	CAUT O NEVASTĂ rulează la Cosmos (orele 15,30; 18; 20,30).
PIRAMIDA ZEULUI SOARE rulează la Victoria (orele 8,45; 11; 13,15; 15,45; 18,15; 20,45); Melodia (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21); Gloria (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30).	ALLEGRE DE ASASINI rulează la Buzești (orele 15,30; 18); Munca (orele 15; 17,30; 20); Progresul (orele 15,30; 18; 20,30).	RAZRUNAREA HAIDUCILOR rulează la Viitorul (orele 15,30; 18; 20,30).
FREDDY, LOVEȘTE TU ÎNTII rulează la Lumina (orele 9,15; 15,30; 18; 20,30).	INIMĂ NEBUNĂ, NEBUNĂ DE LEGAT rulează la Crîngăși (orele 15,30; 18; 20,15).	PRIN KURDISTANUL SĂLBATIC rulează la Volga (orele 9,30; 16; 18,15; 20,30).
VICONTELE PLĂTEȘTE POLITA rulează la Dolina (orele 11,30; 13,45; 16; 18,30; 20,45).	EL DORADO rulează la Vitan (orele 15,30; 18; 20,30).	STUDIU DESPRE FEMEIE rulează la Rahova (orele 15,30; 18). Cotroceni (orele 15,30; 18; 20,30).
HISTRIA HERCULEA ȘI LEHIDELE — LUMEA LOR — ORIZONT ȘTIINȚIFIC 6/968	UN DOLAR GĂURIT rulează la Miorita (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30).	AVENTURIERII rulează la Bucegi (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,45); Aurora (orele 8,30; 11,15; 14,30; 17,15; 20); Arta (orele 9; 15,45; 18; 20,30); Floreasca (orele 9; 11,15; 13,30; 16,15; 20,30).
		JUDECATA rulează la Unirea (orele 15,30; 18; 20,30).
		TAFY ȘI VINĂTORUL rulează la Tomis (orele 9; 15,45; 18,15); Flamura (orele 9-16).
		INTRE NOI rulează la Flacăra (orele 15,30; 18; 20,30).

600 DE SECADE CU TONY BOLTON

Un impresar tipic. Agitat, vorbind repede, privind permanent ceasul, David Stones pare să reprezinte imaginea pe care, copilărește și-al format-o despre un om cu o astfel de ocupație. Ne spune confidențial: „Vi-l de patru zeci minute”. Și ca să nu se pară timpul mai lung, transformă cele zece minute în secundă. Deci șase sute de secunde cu Tony Bolton, interpretul englez de muzică ușoară care revine la noi după succesul reunit în 1965 în compania formației „The Federals”.

Buduroi (ștubeli) de fînt cereale — Ilișești-Seceava (Muzeul etnografic al Moldovei din Palatul culturii din Iași)

CARNET CULTURAL

CARE VOR FI URMĂTORII?

Stă în linia vîrstei tinere spiritul de inventivitate, temperatura ei morală transformată total, încorporată acelor sale de manifestare. Astăzi tineretului activității tinerești este un desiderat care solicită fiecare membru al organizației, fiecărui activist al ei neprecupețita nici unui efort de inventivitate, eforturi neostente de a face din fiecare acțiune o ocazie înfrântă a înșuși profilului interior al tinerilor. Lirismul vîrstei romantice amendat de luciditatea omului modern sînt două coordonate esențiale în care sabinoul, indicația „de sus” fără legătură ei nemulțumită cu realitatea spirituală a tinerilor riscă compromisiu păgubitoare.

Evident, acest preambul, care ni s-a pînat absolut necesar rîndurilor de față, rezumă noile metode de muncă ale organizației noastre, conferă numeroase carate manifestărilor alcătuite de tineri pentru ei, tineri. Fără a fi lipsite de precedent, seara de poezie pe care tinerii constanteni o pregătesc pentru luni 12 august, pe faleză Carionului, în imediata vecinătate a statuii lui Eminescu, se înscrie în linia salutarilor inițiative găzduite în ultimul timp acolo unde pulsează viața tineretului nostru generației. Recitalul de poezie, a căru pregătire e în toi — făcînd parte dintr-un amplu plan de acțiuni similare, desfășurate în cadrul natural, elaborat de comitetul județean U.T.C. Constanța. Își propune să facă ecoul a cîtorva lucrări de poezie de mai înținsă respirație din registrul poeziei române și universale, clasice și contemporane, a căror motiv central, de majoră înfrînere educativ-patriotică, e răsfrîngerea lirică a originii latine a poporului și limbii noastre. Nenumărați tineri localnici,

CÎNTEC, JOC ȘI VOIE BUNĂ

„Sărbătoarea cîntecului, jocului și portului de pe dealul Iveli” organizată de inițiativa și cu sprințul Comitetului județean Bistrita-Năsăud al U.T.C., a fost pregătită cu multă vreme înainte. În ziua stabilită, grupuri de tineri îmbrăcați în costume populare specifice acestei zone a țării au sosit în pitorescul loc Bolovanu, desemnat pentru găzduirea acestei manifestații. La cîmpania culturală din Lunca Iveli ei au vizitat expoziția de artă populară, organizată în cinstea acestui eveniment cultural.

3000 de participanți au urmărit spectacolul prezentat de artiștii amatori. Horele născușe au încheiat serbarea cîmpenească.

IOAN MAERAN subredacția „Scîntîlii tineretului”.

O expoziție originală

Adjectivul se justifică pe deplin. Continuînd un bun obicei, librăria „Mihai Eminescu” din Timișoara își oferă spațiul tinerilor artiști plastici pentru o primă confruntare a creației cu publicul. Zilele acestor locuitori orașului au făcut cunoștință cu realizările deosebite de valoroase ale gravorului în sticlă Nicolae Traian Albu. În ce constă originalitatea autorului? Este vorba de o invenție personală careia Oficiul național pentru brevete și invenții i-a acordat atenția în imaginii plastice a unor idei de substanță folclorică. Interesul de care s-a bucurat această invenție este subliniat de dorința exprimată de

O.N.T. ca autorul să realizeze lucrări menite să îmbogățească viitoarele construcții turistice de interes național cu dreptul rezervat ca metoda să-i aparțină în exclusivitate, valoarea lucrărilor ridicîndu-se pe următori 3 ani la 3 milioane lei.

Am notat aceste amănunțuri deoarece, ca să ajungă pînă aici autorul a avut de înfrînat o serie de greutăți din partea cooperativei „Progresul” din Timișoara, care nu a acordat nici un sprijin real, compunîndu-se în această înfrîntare încă înfrîntă din eforturile de adevărate autentice.

ION D. DANEA

Viziia prin citeva ateliere ale artiștilor plastici ne-a relevat bogate preocupări în domeniul artei monumentale. Indiferent de expresia plastică abordată, care reflectă în majoritatea cazurilor marca personalității (de unde și varietatea vizunilor, a stilurilor) există în aceste preocupări un numitor comun și anume dorința de a răspunde, de a veni în întâmpinarea aspirațiilor lumii contemporane. Fie că sînt evocate în lucrări, eforturi creatoare, ori momente actuale, semnificative din dezvoltarea societății noastre socialiste, fie că omagiază istoria ori tradițiile culturale ale unui popor, ele au în esență aceeași țintă și anume aceea de a dezvălui irumuseșea efortului uman, de a ja-lona în spațiu, la dimensiuni monumentale evoluția unei societăți aflată într-o profundă și continuă prefacere. Am mai remarcă, în cău-

Ultima preocupare de atelier a pictorului Vasile Celmare o constituie lucrarea de artă monumentală „Rodul pămîntului” destinată Stațiunii experimentale — Fundulea. Lucrarea, pentru care a

VASILE CELMARE

realizat mai multe variante e concepută ca o sărbătoare a recoltei la care participă o suită de personaje. Deși figurația umană este evidentă, fără trimiteri alambicate la un univers terestru ea este înțeleasă esențializat, stilizat, de o maximă expresivitate ajungînd pînă la rigurile unei scheme. Toate personajele, indicația de copaci și de fructe sînt realizate numai din linii închise, nervos și angular trasate, acordînd dinamism scenei în ansamblu. Ceea ce remarcă la această lucrare este o îmbinare firească între decorativul reclamat de structura lucrării în sine și ideea pro-

priu-zisă a acesteia. Tocmai acest lucru a ținut să-l sublinieze și creatorul însuși. „Deși nu voi renunța în lucrări de acest gen să abordez un univers uman ca și în celelalte preocupări ale mele, de altfel (pictura de șevalet, grafică), deși voi căuta întotdeauna să exprim foarte clar și direct o idee generoasă, pe înțelesul unei mari și variate categorii de oameni, nu voi renunța și cred că acest lucru e dator să-l profeseze fie-

țările tuturor acestor artiști, dorința de a crea opere de o reală valoare artistică și nu ilustrări oarecare, reci și neconvingătoare a unor teme, faptul de a trăi în primul rînd anumite realități și apoi de a le transpune printr-un firesc și complex proces de decantare în lumea artei, de a fi comentatori atenți, sensibili, poetici ai multiplelor aspecte ale vieții contemporane. Prezentarea citorva proiecte ale artiștilor vizitați ca și încredințarea literii tipărite a gândurilor lor ni s-a părut utilă în dezbaterea publică pe care presa a inițiat-o în domeniul artei monumentale.

care artist, la rigorile genului, care impun inevitabil un anumit cod de expresie plastică, nu voi renunța la o viziune modernă, cu calități plastice intrinsece. Sîntem dator să îmbinăm ideea lucrării cu accesibilitatea dar și cu cerințele artei plastice care fac din lucrare o operă de artă în primul rînd și nu o ilustrație oarecare a unei teme alese. În ce măsură am realizat-o în propria mea lucrare este greu să afirm eu, dar acestea sînt ideile care mă animă.”

„Dar dacă asupra îmbinării fericite sau nefericite a acestor deziderate în opera de artă nu se poate pronunța numai artistul, a continuat Vasile Celmare, ar fi de dorit să se pronunțe exclusiv comisia de specialitate, publicul, critica etc. Nu și reprezentanții oarecare ai beneficiarului, care poate ocazional dispune de anumite sume în numele instituțiilor și care (s-a împlădit destul de des) își impun gusturile lor, „sugestivile” lor adesea în contradicție cu cerințele artei. Pentru

ARTĂ MONUMENTALĂ

o lucrare de artă monumentală care este o operă de interes național, colectiv, organizarea și aviza-

rea e necesar să cunoască o amploare, importanță și exigență corespunzătoare.”

ANCHETA NOASTRĂ

ION GRIGORE — „Stefan cel Mare”

ION GRIGORE

Preferința tînrului pictor monumentalist Ion Grigore este îndreptată, evident, către o pictură de sugestie istorică, pentru care fresca noastră medievală constituie numai un impuls, numai unul din termenii comparației. Viziunea sa arhaică, statică și grea e de o expresivitate gravă, tragică uneori. Ultima lucrare monumentală intitulată „Stefan cel Mare” evocă un moment din viața domnitorului, și anume, sfatul țării. În această ipostază artistul ne aduce un personaj parcă mai înclinat să chibzuiească, care pune preț pe agerimea spadei, dar în egală măsură și poate și mai mult și pe aceea a gîndului. Alături de el apar în tablou figuri de bătrîni sfetnici și tineri oșteni care îmbrățișează cu aceeași gravitate momentul. Lucrarea care are, indubitabil, parfumul unei scene votive, ni s-a părut interesantă și prin încercarea de a găsi tipologii caracteristice, de a găsi un specific dincolo de veșnicie, sau de amănuntul istoric. E drept că unei asemenea lucrări i-ar fi, în contrast, mai proprie o desășurare murală decît una de șevalet. Această artă are un interes major pentru contemporaneitate, deși este evocatoare unor trecute scene istorice, căci se însumează în gestul pictorului parametri de expresie plastică modernă, ceva din aspirația veșnic actuală a unui Asachi care nu făcea gra-vură istorică numai de dragul ilustrației, a pictorilor de la 1848, a unui Aman, Tatarăscu sau Grigorescu la care dincolo de scenă tendința de imbold patriotic e implicită. Astfel de scene izvorite din dragostea pentru istoria națiunii, pentru momentele ei eroice îndeamnă adiacent la comparații, la continuități, la afirmarea unui prestigiu național. Asemenea evocări impun inevitabil comparații, ideea continuității în forme noi, moderne, a ceea ce este etern, neperisabil în specificul, în cultura unui popor.

GEORGE APOSTU — „Avram Iancu”

Deși alături de pictura de șevalet cunoaștem și alte preocupări ale pictorului Sabin Bălașa (film de animație, ilustrație de carte) într-o vizită în atelierul său am avut surpriza de a întîlni una inedită: pictura monumentală. Artistul ne-a arătat două proiecte în ulei destinate interioarelor Universității din Iași. Ambele lucrări care vădese o unitate de viziune și de concepție cu pictură de șevalet și în general în tot ceea ce concepe artistul, deși foarte moderne, cu vași intenții transcendente au totuși o oarecare ritmicită și ținută neoclasică.

arhitectura în care vor fi amplasate aceste lucrări, arhitectură care așa cum se știe nu este una foarte modernă și geometrică, ci una de epocă.” Ambele lucrări au o anumită structură — cheie.

SABIN BALASA

Sînt dispuse pe două registre mari, orizontale, în registrul de sus fiind amplasat în tonalități albastre, de vis, aproape monochrome, simbolul celebrat, iar în registrul de jos o generație tînră de intelectuali (mai multe personaje masculine și feminine într-o cromatică vie, contrastantă). Prima lucrare conține în registrul superior figuri remarcabile ale istoriei și culturii românești de pildă, cărora tînră generație, de

studenți aflați în registrul inferior le aduc omagiu. Ideea de omagiu e subliniată și de o gerbă de flori care completează decorativ compoziția. A doua lucrare dezvoltă în registrul superior un personaj feminin și unul mascu-

lin, doi tineri între care se află o carte și ramuri bogate în frunze. Totul e un simbol al setei de cunoaștere, al setei de viață, de dragoste pe care tineretele personaje din registrul inferior le subliniază ca un leit motiv muzical. Remarcăm la aceste lucrări — că deși foarte directe și inteligibile ca expresie nu se înscriu într-un descriptivism plat ci au o mare putere de sugestie, și de inedit. „Unii cred, spunea pictorul, că expresia figurativă este ceva finit, incapabil de vibrație lirică, incapabil de soluții plastice noi. Deși nu vreau să profitez, remarcă totuși (și înregistră-ți-o ca pe o opinie cu totul personală) că artele plastice de acul sau de aierea se vor îndrepta inevitabil către o viziune nefigurativă. Înțelegă bineînțeles foarte nuanțat și divers. Cred că se pune în stadiul actual tot mai

acut, și nu numai în artele plastice, problema comunicabilității între creator și marile publice de unde și una dintre imperioasele necesități a unui nefigurativism, idee pe care aș propune-o spre dezbateri critice de artă. Gestul ermetic, snob și anarhic în artă e vădit că a dăunat atît creatorului care poate deveni un izolat, un însingurat, ori publicului care caută dar nu găsește întotdeauna punți de comunicare cu opera, cit și destulului operei de artă în sine. Legat de aceste idei aș vrea să mai remarcă că acest, hai să-i zicem nefigurativism s-ar înscrie la noi în coordonatele unei bogate tradiții de cultură și a unor efervescente evenimente sociale în fața cărora artistul are datoria să reflecteze să le evocă prin prisma personalității și talentul său”.

„Tot ceea ce realizez în sculptură e în ciuda aparențelor, condiționat organic de universul uman. Tot așa cum admitem, de pildă, că ideea de masă sau de piatră, transpuse genial de

OVIDIU MAITEC

Brâncuși în lumea formelor sculpturale, există numai în raport cu universul uman, tot așa, cred că diversele forme esențializate pe care le ivesc anumiți sculptori sînt definibile numai prin acest univers, pe care-l celebrează în fond. Aparentele diferențe de expresie nu stau, cred, în atitudinile estetice antipodice, ci în viziuni personale care tocmai datorită acestor diferențe acordă peisajului nostru plastic varietate și bogăție. Ultimele mele proiecte de artă monumentală, un monument pentru televiziune și unul pentru aeroportul Băneasa, sînt concepute în viziunea esențializată care mi-e caracteristică. În primul element, deși am o indicație decisa de figurativ, am introdus, alături de ea, variate elemente și ritmuri din lumea tehnicii, sugerînd unde, vibrații etc. Pentru Aeroport mă gîndesc la o sculptură masivă cu goluri și plinuri, un soi de pasăre-radar care e un simbol (poate ca și primul monument, de altfel) al omului modern, al aspirațiilor sale continue de a stăpîni universul, spațiul infinit, de a-și înmolia mereu condiția umană prin puterea minții veșnic ascendentă, veșnic nemulțumită de sine”.

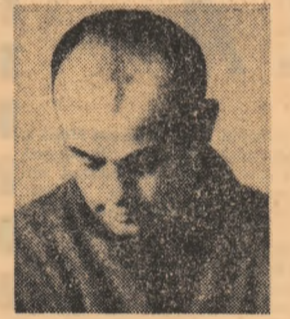

tocmai se turna în atelier, iar a doua se afla în stadiul schițelor, evident, perfectibile în timp, așa cum mărturisea și artistul, de altfel. În încheierea discuțiilor noastre cu privire la arta monumentală. O. Maitec deși remarcă că într-o discuție de idei poate nu și-ar avea locul și amănunte mărunte, domestice, privind organizarea și realizarea concursurilor de artă monumentală, ar trebui măcar semnalate deoarece împletează asupra acestora. Mi-a citat cazul unui de la-riant, dacă n-ar fi prea grav cînd pentru concursul de la televiziune organele de informare, presa și chiar televiziunea au oferit trei date total diferite pentru prelucrarea machetelor. („Contemporanul” a oferit două date diferite și televiziunea o a treia). Sculptorul a mai atras atenția, de asemenea, că aceste concursuri ar trebui organizate cu o deosebită seriozitate și rigoare în ceea ce privește modul de prezentare a machetelor, al informației precise și detaliate privind materialele definitive în care se vor realiza monumentele, în ceea ce privește cunoașterea și dezbaterea publică a valorii lor artistice etc.

Alături de noile lucrări ale sculptorului George Apostu, care vor figura într-o viitoare expoziție personală din Danoneșca, am făcut cunoștință în atelierul său cu un proiect de monument

GEORGE APOSTU

destinat Blajului și reprezentînd pe Avram Iancu. Lucrarea va fi realizată în piatră și amintește prin robustețea și vigoarea formelor de acele creații din prima sa perioadă (ne referim, în special, la acea primă expoziție personală deschisă în București). Figura lui Avram Iancu este concepută monumental, cu o masivitate rustică și vag arhaică, cu o forță pe care piatră o trans-

mite personajului și pe care într-un flux inefabil personajul o restituie pietrii. Personajul, deși într-o ținută statică, are, prin curbura miinilor și a sarcii, prin

gestul de a-și avea arma aproape, un dinamism interior, o încordare care cheamă la luptă. Simbol al ideii de libertate socială și națională, de demnitate, noblețe și curaj, acest monument este una din reușitele artei plastice monumentale contemporane. Această lucrare nu reprezintă, așa cum remarcam de la început, o realizare singulară în creația actuală a sculptorului. Ea are sfînități organice cu universul lucrărilor sale, care este unul rustic, dinamic, degajînd vigoare și plenitudine; viziunea, modul de a trata, de a poetiza materia definitivă fiind și ele, în general, asemănătoare. George Apostu rămîne fidel în tot ceea ce face aspirațiilor unui anumit moment, al unei anumite vetre și indiscutabil al unei tradiții.

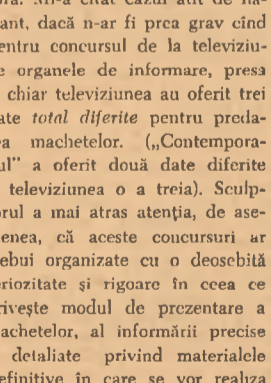
STIL, TENDINȚE, ASPIRAȚII

Despre amîndouă lucrările nu am putut, din păcate, să-mi fac o idee precisă, deoarece prima

Anchetă realizată

de CORNEL RADU CONSTANTINESCU

„Tot ceea ce realizez în sculptură e în ciuda aparențelor, condiționat organic de universul uman. Tot așa cum admitem, de pildă, că ideea de masă sau de piatră, transpuse genial de

metamorfozeze, ele însele, în personaje umane. Relativ la tema acestor monumente și, în general, la tematica artei monumentale, sculptorul Alexandru Gheorghită ne relatează: „Cred că mai mult poate decît celelalte forme ale expresiei plastice, arta monumentală sau arta de for, cum se mai spune, este chemată să celebreze evenimente capitale pentru existența unei mari colectivități, momente semnificative din viața acesteia. Poate că mai mult decît toate celelalte forme de artă, arta monumentală recunoscut și admis programatic, faptuiește o operă de educație socială și estetică. Monumental, pe lîngă care trec alția oameni din cele mai diverse straturi ale societății, cu cele mai diverse prăgăriti, le poate rememora zilnic momentele importante din istoria țării și din contemporaneitate, și poate obișnui cu ritmurile și armonia volumelor, frumusețea

Intr-un bloc vertical de piatră sînt conturată, ritmat pe diferite registre, contururile unor casmale pe cozile cărora se înlanțuie la nesfîrșit miini. Printr-o poetică metaforă, casmalele tind să se

a suprafețelor, a proporțiilor. Sculptura monumentală este, în acest sens, abecedarul viu și permanent al educației estetice cotidiene. Ea este elementul care umanizează și completează arhitectura modernă și așa destul de nediferențiată și monotona (cooperarea artistică din arhitecți și plasticieni nu-mi pare prea concludentă, prea fericită pînă în prezent). Datorită importanței acestei arte, ea trebuie realizată cu maximum de exigență estetică, căci un monument încheie în sine ideea de veșnicie, iar cazurile cînd monumente nerealizate artistic au fost înlăturate (lucru împlădit și regretabil) după un număr de ani, este inadmisibilă.

Gh. Ilescu Călinești are în șantierul său plastic proiectul unui monument dedicat momentului revoluționar de la 1848. Lucrarea va fi realizată pentru orașul Caracal. Trecînd prin mai multe stadii succesive, acest proiect a ajuns într-o fază definitivă, foarte apropiată de ceea ce artistul a realizat în ultima vreme. Monumentul, un masiv de piatră, antropomorfizează în maniera specifică sculptorului un obiect din mediul rural (troiță). Foarte apropiat de ceea ce înțelegea Brâncuși prin monument festiv (vezi monumentele de la Tg. Jiu) ca și de concepția folclorică, sculptorul știe să generalizeze un obiect simplu din viața cotidiană, dîndu-i înțelesuri simbolice, filozofice. „Mi se pare, spunea artistul, că forma se dezvoltă mai liber plastic și sculptural într-o astfel de tratare mult mai sugestiv și într-un anumit sens mult mai cuprinzător decît ar putea-o face descripția lineară a unei figuri. Desigur, cînd spun aceasta, nu mă gîndesc că un monument consacrat unei anume personalități nu trebuie să țină seama, foarte în general, bineînțeles, de datele

fizice ale acelei personalități. A-tunci cînd este vorba însă de un moment important, cu implicații adînci, complexe, moment la care participă o masă mare de oameni, cred că poate fi mult mai expresiv redat printr-o formă-cheie, cunoscută oamenilor, care se pretează evident unei abstractizări și unei generalizări. Această modalitate mi se pare mai poetică, predispuie fiecare privitor în parte la o divagație lirică, dînd în mai mare măsură frîu personalității și originalității fiecărui artist în același timp. Fiecare din aceste monumente-metafore, dacă mă pot exprima astfel, în-bogățește viziunea contemporaneității asupra unor fapte cunoscute de întreaga colectivitate”.

Artistul mai afirma că „nu avem încă monumente pe măsura bogatelor noastre tradiții istorice și culturale, pe măsura înfăptuirilor actuale care se cer cu strălucire întrupate în piatră, lemn sau bronz”. Că „istoria veche și contemporană se cere scrisă laolaltă cu ceilalți și de artiști, cu aceeași dăruire, talent și consecvență”. Sculptorul sa-

GH. ILIESCU CĂLINEȘTI

lută „amplu program inițiat de forurile de specialitate de a oferi țării monumente reprezentative și, în același timp, remarcă că acestea, deși riguros coordonate pe un plan superior de organizare, în realizarea lor concretă să prînda chip din afinitățile fiecărui artist în ilustrarea unui moment sau altul, a unei personalități sau alta”. „Nu avem nevoie de opere didactice, plate, caligrafice și deci, neconvingătoare, conchide artistul, ci de opere personale, vibrante, care să denote din partea artistului înțelegere și trăire”.

RĂSPUND ASTĂZI ÎNTREBARILOR PE CARE TINERII

LE ADRESEAZĂ PRIN INTERMEDIUL ZIARULUI

— La întrebările puse de cititorul nostru GH. COROAMA din Suceava, răspunde CORNELIA CRISTESCU, șef de sector la Observatorul Astronomic al Academiei Republicii Socialiste România.

SINT COMETELE OBSERVABILE ÎN TIMPUL ZILEI? CUM SE CALCULEAZĂ DISTANȚA LOR FAȚĂ DE PĂMÎNT?

În sistemul nostru solar, în afară de planete, din când în când apar unele corpuri mai deosebite, numite comete. O cometă este formată din mai multe părți: nucleul (care este partea cea mai condensată și care conține cea mai mare cantitate de materie), capul sau coma și coada (partea cea mai mare ca volum, dimensiunile sale pot atinge până la câteva sute de milioane km). Coada cometei este totdeauna îndreptată în direcția opusă Soarelui și ea se formează atunci când cometa se apropie de Soare, atingând mărimea maximă în punctul cel mai apropiat de Soare. Cometele nu au lumină proprie, ci ele devin luminoase sub influența razei Soarelui. O cometă se poate vedea de pe Pământ doar în perioada când aceasta se apropie de Soare.

Supunându-se legilor atracției universale, cometele se mișcă în jurul Soarelui pe orbite eliptice sau pe orbite mai mult sau mai puțin alungite, efectuând un ocol complet în jurul Soarelui în intervale de timp care pot fi, de la caz la caz, egale cu câțiva ani sau cu câteva mii de ani. Aceste comete se numesc periodice: ele pot fi observate la fiecare trecere prin apropierea Soarelui. Orbitele lor pot fi calculate cu mare precizie și se poate ști, deci, dinainte momentul

când vor deveni vizibile. Cometele cu orbite parabolice, numite și neperiodice, după ce trec prin apropierea Soarelui, se îndepărtează foarte mult, fără a mai reveni. Apariția unor astfel de comete nu poate fi prevăzută. Ele sînt descoperite fie întâmplător de către astronomii ce efectuează diferite lucrări de cercetare, fie ca urmare a unei supravegheripatrulei continue a cerului. În general, datorită strălucirii reduse, cometele pot fi observate numai în timpul nopții. În cazuri cu totul excepționale, cometele strălucitoare sînt vizibile și seara în amurg sau dimineața înainte de răsăritul Soarelui. În timpul zilei cometele pot fi observate cu ajutorul radiotelescoapelor.

Determinarea orbitei cometelor cere calcule lungi și complicate, care au la bază legile mecanicii cerești. În momentul când se descoperă o cometă, cu ajutorul a cel puțin 3 observații se calculează într-o primă aproximație orbita descrisă de ea în jurul Soarelui. La calcularea acestei orbite provizorii, se ține seama numai de atracția ce o exercită Soarele asupra cometelor. Orbita provizorie servește la stabilirea sferei de influență a cometelor, adică a pozițiilor de pe bolta cerească ocupate de cometă la diferite momente, necesare observațiilor. Pe măsură ce se acumulează tot mai multe observații, se poate trece la calcularea unei orbite mai precise, ameliorate, în care se ține seama și de influența ce o exercită asupra cometelor diferitele planete, și în special planetele gigantice Jupiter și Uranus.

Elementele principale ce definesc o orbită sînt: distanța minimă de la cometă la Soare, semiaxa orbitei, înclinarea planului orbitei cometelor față de planul orbitei Pământului și perioada unei rotații complete în jurul Soarelui. Cunoștințele despre aceste elemente se poate calcula destul de ușor și distanța la care se află o cometă față de Pământ, la diferite momente. Astăzi calculele orbitei cometelor se efectuează cu ajutorul mașinilor electronice.

nalitate, propria lor structură intimă, frumusețea și, în fine, totodată, ca un constituenț, ca un fluid care străbate și alte înfățișări ale esteticului. Inseși variantele încercării de definire a frumuseții ca atare sînt nevoia unei neînțelese raportări a acestuia la alte valori. Să amintim câteva din încercările de a defini frumusețea. În cultura antică, când multe dintre valorile spirituale erau concepute și apreciate sintetic, frumusețea era conștient în mod frecvent cu binele

rea că frumusețea reprezintă o valoare spirituală care implică deosebi și o apreciere morală. Perfectiunea ideală a unor sculpturi ca cele realizate de Fidias nu constă pur și simplu în faptul că este imortalizată plastic o frumusețe fizică desăvîrșită. O atare concepție mi se pare simplistă. Frumusețea este concepută din perspectiva unui ideal de armonie atotcuprinzătoare a ființei umane. Încît dacă marii

bule sînt tîndă omul. Aite încercări de definire au tîns să aprecieze frumusețea ca „splendor veri” (la unii platonicieni), ca „splendor ordinis” (la Sf. Augustin), ca „splendor formae” (la Thomas d'Aquino) ca „intruchipare sensibilă a ideii” (la Hegel). Una dintre cele mai fructuoase încercări de a caracteriza frumusețea este aceea — des înfîntată — care asociază idealul de frumos în artă cu perfecțiunea. În această privință, mi se pare deosebit de sugestivă caracterizarea esteticianului de prestigiu mondial, Raymond Bayer, care spune despre frumos că el este „jirismul perfecțiunii”. În cultura românească, Tudor Vianu a făcut o fertilă asociere a fru-

mosului natural. Dar din constatarea acestei influențe s-a născut și o eroare, datorită unui proces de exagerare a ei. Această eroare constă în extinderea nelimitată a influenței artei pînă la a conferi frumusețea naturală însuși caracterului estetic. După părerea noastră, într-o conștiință cu un gust artistic evoluat, atitudinea estetică dezvoltată de artă potentează sentimentul frumuseții naturale, îl rafinează, îl sensibilizează la maximum, alăturîndu-i pe contemplator să perceapă în natură nuanțe care scapă ochiului comun. Îl potentează deci, dar nu creează ca atare caracterul estetic al frumuseții din natură, care își are izvorul în calități obiective, în forme și culori, în combinarea lor înfîntată și spectaculoasă. În artă romantică, cu subiectivitatea lor aprinsă cu neîstovite predispoziții spre visare, au exaltat sentimentul frumuseții naturale. Lor le datorăm înțelegerea definitivă a peisajului ca domeniu de sine stătător în artă. Ultimele două secole — în deosebi secolul nostru — intensificînd enorm mobilitatea fenomenului artistic, nuanțînd la maximum creația de artă, au accentuat și mai mult dinamicitatea frumuseții. Se vorbește chiar, de o criză a conceptului de frumos. După părerea mea, această criză este doar relativă, ea subliniind o modificare a idealului clasic despre frumos, conceput ca un fenomen perfect și echilibrat. Viitorul ne va spune cum va evoluat acest concept. Să avem răbdare.

EVOLUȚIA CONCEPTULUI DE FRUMOS

și utilul, cele trei valori trec, reciproc, una în alta. Formula Kalon Kagathon preconizată de Platon considera frumusețea și binele într-o neînțelegătoare fuziune. În ceea ce privește izvorul frumuseții, Platon îl căuta în ideea pură și absolută. În ceea ce privește intruchiparea artistică a idealului de frumos în antichitatea greacă — de care o cititoare a „Științei tineretului” se întreabă în mod special — ea pleacă tocmai de la convinge-

sculptorii greci — a căror măiestrie artistică atinge perfecțiunea — năzuiesc să creeze în statuile lor chipuri de o frumusețe fizică desăvîrșită, aceasta exprimă un ideal artistic plin, în care erau implicate aprecieri etice și o largă viziune asupra armoniei și echilibrului spre care tre-

mosului artistic cu perfecțiunea. Gîndirea esteticianului român ne sugerează mereu că esența frumuseții artistice este armonia pe care o degajă perfecțiunea. Aș dori să spun câteva cuvinte despre sentimentul frumuseții naturale. Este incontestabilă influența apreciabilă a artei asupra sentimentului fru-

Sensurile contemporane

(Urmare din pag. 1)

neretului, al celor care sînt chemați să trăiești în viață, să realizeze planurile și visurile noastre.

Cu atît mai adevărat este acest lucru în lumea noastră socialistă; comunismul este tineretea omenirii, el oferă tineretului o perspectivă luminoasă, a unei lumi superioare de înflorire tuturor capacităților creatoare, de progres nelimitat și de dreptate. Cele mai nobile idealuri ale înaintașilor își găsesc intruchiparea în ideile comunismului și idealurile sînt cele care dau conținut vieții.

Telurile mărețe, pentru care merită să trăiești, să lupți și să muncești, sînt puse de partid în fața tineretului nostru, participant activ la efervescența constructivă în vederea realizării obiectivelor Congresului al IX-lea al Partidului și dezvoltate în hotărîrile Conferinței Naționale a P.C.R. Avîntul multilateral al patriei socialiste crează fiecarei tinere posibilitatea de a-și realiza valențele specifice prin încadrarea în marele efort constructiv al poporului.

Dar, să nu uităm, viața tineretului începe cu învățătura; curiozității naturale, dorinței de a ști, de a afla tot ceea ce este și au aflat prin eforturi generative precedente și se asociază conștiința necesității de a fi pre-

gătit pentru a putea acționa, pentru a putea crea. Străvechii „cine are carte, are parte” capătă astăzi sensuri noi pentru că numai cine „are carte” poate reuși să stăpînească mașinile complexe de astăzi, poate face față cu succes cerințelor vieții moderne, caracterizată prin victorii uluitoare ale omului asupra naturii. Însuși conținutul cuvintelor „a avea carte” se schimbă și se îmbogățește; „a avea carte” înseamnă astăzi și a stăpîni matematica — auxiliari de neprețuit în cele mai neașteptate domenii, fizica — cel mai însemnat element de progres al tehnicii noi, chimia — cu marile ei realizări în obținerea de substanțe noi, cu proprietăți nebănuite, înseamnă și a ști să folosești măreț mașini de calcul dintre care unele sînt capabile să compună versuri și simfonii sau să câștige campionate de șah.

Conștient de însemnătatea învățămîntului în asigurarea viitorului tineretului, partidul a inițiat recent un ansamblu de măsuri de excepțională însemnătate pentru perfecționarea învățămîntului de toate gradele, menite să lărgescă accesul tineretului la marile comori ale culturii și științei, să îmbunătățească sensibil calitatea pregătirii pe care o dă școala. S-a legiferat învățămîntul general de 10 ani, s-a diversificat rețeaua de școli, astfel încît fiecare tînar să-și gă-

sească locul potrivit cu aptitudinile și capacitățile sale, s-a îmbogățit conținutul învățămîntului, se manifestă un efort susținut în vederea modernizării lui. Tineretul a căpătat în patria noastră socialistă tot ceea ce este mai important: idealuri nobile clare și se dedice, o perspectivă luminoasă a viitorului, posibilitatea de a lucra pentru a contribui la înflorirea națiunii și la realizarea propriei personalități.

Dar aceste cuceriri obligă: tineretul are o înaltă responsabilitate socială, el este chemat să realizeze nădejdele pe care înțreaga țară a înaintașilor le-a pus în el. O înaltă conștiință cătească, o ținută morală ireproșabilă, pasiunea pentru cunoașterea și dăruirea în muncă, dorința de a realiza fapte mari, sînt trăsături proprii pentru tineretul nostru și sacina noastră a tuturor, a dascălilor în special, este să le facem să se dezvolte cît mai mult, să cuprindă înțreaga masă a tineretului. Tineretul patriei noastre, de care sîntem mîndri și în care ne punem nădejdele, este înfrățit și unit — și un simbol al acestei înfrățiri îl constituie muncă — un simbol al acestei înfrățiri și un simbol al muncii pe șantierul muncii patrioțice — prin devotamentul său față de partid, prin hotărîrea de a munci pentru înflorirea patriei, prin conștiința răspunderii față de destinele ei.

Spiritul de dreptate și cinste

(Urmare din pag. 1)

Intregii existențe umane demnitate și eroism.

În toate orînduirile bazate pe inegalitate și pe exploatare, spiritul de dreptate a fost înăbușit prin suferință, prin foc și sabie, prin moarte și dezumanizare. Aici — se știe — păturile și clasele asuprite, fiind prin însuși destinul lor istoric mai sensibilizate, mai receptive la reinnoiri radicale constituie forțele motrice anagale în lupta pentru dreptate, pentru progres social.

Societatea organică de spiritul dreptății este — cum însăși istoria și ne-a demonstrat — singura alcătuire viabilă, adevătată naturii specifice umane, compatibilă principiilor și real cu sensul mereu ascendent al aspirației, al efortului și creației slujite prin cooperarea tuturor claselor și păturilor sociale, a tuturor generațiilor. În socialism, unde temeiurile obiective ale nedreptății interumane au fost practic desființate, formele posibile și reale de inechitate sînt generate și întreținute în principal de anumiți factori subiectivi. Pe baricada muncii entuziaste, a responsabilității sociale, a luptei intrinsecamente împotriva oricăror reminiscențe de factura inechității se află și trebuie să se afle — cu necesitate legică — tînză generației. Tineretului — mai cu seamă în socialism — îi revine cea mai nobilă, dar și cea mai anevoioasă responsabilitate social-istorică față de om și față de viitorul omenirii. Aceasta fiindcă tineretea constituie forța socială cea mai viguroasă, mai proaspătă, mai avidă de împliniri, de revărsări generoase, forța descătusată de tensiuni și rivalități mecanice.

Acesta fiindcă spiritul de dreptate constituie primul adevăr nepervit, prima conștință de credință, de dăruire totală a tineretului. În societatea noastră, unde se des-

chid muncii oneste, năzuințe active spre împlinire, largi orizonturi, orice tînar doră să-și consacre forțele slujirii unui ideal luminos și profund umanist, să înfăptuiască ceva măreț, înalțător, chiar fără precedent. Privindu-se existent, descoperindu-și potențiale și resursele spirituale în oglinda miraculoasă a unei vieți reinnoite ca destin istoric, sufletul tînar are rîmna eroică a dreptății sociale, a binelui uman.

Pios, dar ferm și neînfricat în fața vieții, tînarul nostru — pe temeiul certitudinilor — visează și pornește optimist și îndatoritor la slujirea cu devotune a poporului său și a umanității la împlinirea vocației profesionale, la constituirea unei familii întemeiate pe dragoste, respect, responsabilitate morală și socială, la cel mai nobil, mai autentic urcșuș spiritual.

Tineretele — fără să o idealizăm — este aura vieții umane, expresia și intruchiparea ideală a celor mai delicate armonii și accente sufletesti: sinceritatea, puritatea, curajul, entuziasmul, cinstea, spiritul de dreptate și de sacrificiu. De altfel, elixirul sincerității constituie un tel din ce în ce mai realist al căutărilor și tensiunilor umane. Virtutile tineretului — înfățișate în spectrul lor pozitiv — nu sînt însă imanențe aprorioare ale spiritului, forțe înfîntate, orientate spontan și fatal spre o fizionomie morală și spre teluri constructive ale existenței. Ele sînt de esență socială, dobîndite sub acțiunea și prin interacțiunea optima a unor factori educaționali. Ele sînt un reflex legic al unei educații orientate de o concepție superioară despre lume și viață, despre menirea etico-socială a omului. Lăsată să se configureze și se structureze la voia întâmplării sau după anumite optici eronate, potențiale și resursele virtuale sau greșit orientate ale tineretului se consumă inutil sau uneori

chiar dăunător. Înțelegerea adevărată și recunoașterea practică a acestui elementar adevăr angajează însă o mare răspundere și o tot mai scurabilă cooperare a tuturor factorilor, a tuturor instituțiilor și persoanelor investite cu mandatul social de a irinri și contribui eficient și în timp util la educarea și formarea profului spiritual al tineretului nostru generației. Avem o îndatorire nobilă: aceea de a cultiva pe terenul conștiinței în formare calitățile morale ale omului autentic, idealurile și aspirațiile comuniste cinstite, spiritul de dreptate, respectul față de adevăr, dragostea de oameni, de muncă, onestă și de viață, încrederea în forțele proprii și în viitorul luminos al umanității.

În această privință — cu toate lăzbinile înregistrate — munca de educare a tineretului n-a putut fi pe deplin ferită de unele greșeli.

Domeniul educației, în care nu lipsese opinii fabricate în serie sau după „urechea psihopedagogică” a „fiecărui” ing complexat de ambția desartă a afirmării, este poate cel mai anevoios, mai subtil, mai puțin recuperabil, în caz de săvîrsire a unor eroruri. Acțiunea de formare a omului și mai cu seamă orientarea și în spiritul unor anumite existențe filozofice, sociale, etice, de viață în sensul cel mai cuprinzător, implică un ansamblu de calități — devotament, dragoste de om, de profesie și mai presus de toate acestea, competența — ce se dobîndesc cu anevoie, într-un proces complex și multilateral de formare, printr-un exercițiu stăruitor al întregii vieți. De aceea, responsabilitatea educării tineretului generației, a îndrumării acestei activități nu poate fi, mai adevărat spus, nu trebuie să fie încredințată la întîmplare, unor diletanți, în cea mai mare parte, îi revine misiunea istorică de a întretînjă vestic vie și de a purta făclia progresului, dintr-un veac în altul. Acest nobil mesaj al omului și al umanității nu poate fi îndeplinit fără ca spiritul de dreptate, cinstea să devină componente structurale ale personalității, ghid al comportării și al acțiunii practice.

O-PREZENȚĂ DE PRESTIGIU

ÎN PEISAJUL CULTURAL AL ȚĂRII:

Specialitatea? — se întreba Iorga. Pentru spiritele mici o legătură la ochi, pentru celelalte unul din punctele de unde se vede lumea... În universitate tîndul se pregătește pentru o anumită profesie, pentru o specialitate. Aici se învață. Aici dascălul de prestigiu spun taine mari celor chemați să le audă și să le pătrundă înțelesul.

Studentul însă nu poate rămîne prins în chingile specializării. Trăsături caracteristice lui — pasiunea cunoașterii, nobila distincție a gustului — îi împing preocupările dincolo de granițele profesiei. Artă, în deosebi, și „prinde” adeseori în lumea și de mister și de frumusețe. Activitatea artistică devine astfel o necesitate spirituală, o plăcere. Studentul urmărește pe scenă din dorința de a constata o parte a timpului lor liber valorificării și dezvoltării aptitudinilor, talentelor cu care sînt înzestrați. Asta reprezintă pentru ei o permanentă îndeletnicire creatoare; o continuă și complexă experiență interpretativă, psihologică, sociologică. Scena le îndugăde pasionant, „a-centuri” intelectuale printre realizările literaturii dramatice, printre creațiile muzicale și poetice. Studentul se apropie de acestea cu ochiul proaspăt al tînzărilor bine împlinit în problemele majore ale contemporaneității, căutînd eșic nuanțe noi, sensuri încă nedescoperite. Artă studentul activitate hotărît educativă, în stare să solicite nu numai pasiunea și entuziasmul tinerilor care urmărește pe scenă, ci, mai ales, învențiatele, inteligența și cultura lor. Faptul se face remarcabil atît în evoluția colectivelor artistice care și-au cîștigat deja o „carte de vizită” de prestigiu — echipa

ARTA STUDENȚEASCĂ

de teatru a studenților de la Arhitectură, „Studioul dramatic” al Universității din Timișoara, „Teatrul din pod” (Centrul universitar București), Ansamblul folcloric al studenților clienji, orchestra de muzică ușoară „Phonix” din Timișoara etc. —

clă și în reprezentațiile formațiilor care abia bat la porțile afirmării. Cei mai mulți dintre studenții artiști anatori au refuzat să-și imite conștința consacrați, manifestînd curajul de a avea o „viziune proprie”, capacitatea de a interpreta texte dramatice, lucrări muzicale sau coreografice dintr-un unghi inedit și profund. Poate tocmai de aceea spectacolele artistice studențești trezesc o largă curiozitate și un interes deosebit în rîndul publicului.

Uneori însă își face loc o nedumerire: Ce foloase pot aduce studenților — viitori ingineri, medici, profesori, economiști etc — prezența lor în cadrul unei formații artistice? Activitatea colectivelor studențești de dramă eficientă, credem, cel mai elocvent răspuns la această întrebare. Ase reporterului bogat, ales cu inteligență, prilejurieste de fiecare dată studenților-actori pasionați a înfrînți cu realizările unor autori dramatici, dintre cei mai reprezentativi, de la clasici universali și români, la ceea ce a dat mai valoros cultura modernă și contemporană. Apoi procesul de documentare pentru înțelegerea rolului ce urmează a fi interpretat constituie, de asemenea, un act de cultură în sine. Nu poți pătrun-

de în universul lui Shakespeare, Caragiale, Blaga fără o cunoaștere a operelor acestora — care sînt netezească drumul spre gîndurile lor cele mai tainice. Exemplul este luat din lumea teatrului. Dar oricare dintre domeniile artei oferă concluzii asemănătoare. Din acest motiv, în primul rînd, considerăm meritorie pentru formațiile artistice din facultăți, institute, centre universitare reușita de a forma un „reflex condiționat” la un mare număr de studenți, care se sînt mereu atrași spre acestea...

De fapt, magnetul cel mai puternic care îi atrage pe studenții în activitatea formațiilor artistice este participarea acestor formații la festivaluri și concursuri tradiționale. Festivalul artei studențești a devenit de mai multă vreme un eveniment de seamă în viața cultural-artistică a României. Ediția din acest an a festivalului s-a bucurat de o largă participare; festivalul a avut un cadru amplu de desfășurare, antrenînd aproape o sută de formații studențești, cinstigătoare ale concursurilor din centrul universitar. Festivalul cînechuburilor (Timișoara), Festivalul formațiilor de teatru, coruri și muzică clasică (Cluj),

Festivalul muzicii ușoare (Iasi) și Festivalul folcloric (București), la care se adaugă Salonul studentesc de primăvară au stat, timp de aproape o lună de zile în centrul atenției iubitorilor de artă din întreaga țară. Spectacolele prezentate pe scenele festivalului au prilejuit apariția unor creații artistice noi, formații care au încântat spectatorii cu o spontaneitate dinădărită creia se întredădea finețea interpretării și inteligența scenică. Este semnificativ că un mare număr de colective artistice studențești au fost solicitate, după încheierea festivalului, să încheie contracte în vederea unor spectacole și turnee în țară și peste hotare. Aceasta este încă o recunoaștere de prestigiu a valorii artei studențești.

Se cere subliniat că o activitate de asemenea amploare devine posibilă numai datorită existenței unei caste rețele de cluburi și case de cultură studențești, fără de care educația extra-universitară nu și-ar putea îndeplini misiunea decît în mod superficial, parțial și la întîmplare și fără de care studenții ar rămîni zadarnic în căutarea unor manifestări demne de interes.

ADRIAN VASILESCU

(Urmare din pag. 1)

de trecea. În 1869 specialiștii desprebreau posibilitățile de a exploata carburile din Valea Jiului și mirajul noului bazin energetic sporește. În 1872 intră în funcție prima mașină de extracție cu aburi la Petrică, tot în același an are loc prima explozie subterană cu metan și stă scosă de sub dărâmișurile galeriilor primele victime. La Lupeni începe producția în 1884 iar la Vulcan, o dată cu primul puț de extracție la 1900 este adusă și o uzină electrică cu putere de 100 kW, adăugându-se cele de la Petroseni care însuma 500 kW. Pentru simpla informare a cititorului amintim că termocentrala de la Pârșeni aflată în Valea Jiului produce azi 300 megawați iar cea aflată în construcție la Deva, alimentată tot cu cărbunele Jiului, va avea 800 megawați. Se infiltrează mereu capitalul european iar după primul război mondial prin grupări și grupuri de societăți autonome și străine, bazinul carbonifer al Jiului devine o citadelă minieră puternică. Istoria consemnează energia și lupta ale minerilor duse învingătoare asupra forțelor și influențelor dărmătoare care au mințit acțiunile greviste din 1874, 1906, 1918. Una din cele mai glorioase pagini ale luptei clasei muncitoare conduse de Partidul Comunist Român o înscrise minerii Jiului în august 1920. Și azi la Lupeni, colul de cărămidă din curtea uzinei electrice poartă urmele gloanelor ucigătoare care au înecat în singe marea grevă. Documentele au consemnat în mod dramatic un tablou al primărilor și luptei care a rămas în memoria și în imaginația tuturor. Impusese un armă de foc — hemoragie internă — sau în plus „plagă tăiată a toracelui”, a scris cineva rece și calm în dreptul numelui celor uciși cu focuri de armă și spintecături de baionetă. Așa lui sfințit în mod dramatic, pe fundalul de sărăcie și foame al crizei generale din 1920 mirajul înșelător al noului Eldorado minier din bazinul carbonifer al Văii Jiului.

INDIILE NEGRE

O carte a lui Jules Verne, a cărei acțiune se petrece în adâncul minelor aducea la sfârșitul acestui secol un titlu înalt: „Indiile negre”. De ce indii negre? Poate pentru că bogăția neagră subterană

e comparabilă cu fabuloasele auri ale Indiilor? Sau poate, mai degrabă pentru că barba-ria exploatarea minerilor în subteran poate fi comparată numai cu nemiloasa, cruda jefuire de tot domeniile coloniale. Cert este că în plin teritoriu european a existat un imperiu colonial nerăzuit, subteran, cel al cărbunelui, în care exploatarea a atins — iar în unele țări atinge și azi — limitele neomensecului. Literatura lui Zola sau Cronin, filmele lui Ivens despre Borinage (Belgia), o parte din pinzele lui Van Gogh, îl aduce celui care cunoaște istoria durerilor a Văii Jiului, numită Valea plingerii — imagini cunoscute. Mizeria așezărilor miniere era peste tot asemănătoare. Minerii locuiau în adăvurate ghe-

Un proces verbal secret, semnat în 1944 de comandantul militar al Văii Jiului împreună cu alți cîteva demnitari locali trimis la București atestă o mizerie care atînsese paroxizmul. „E totuși lipsă de făimă și mlăie, de înbrăcămintă și încălțăminte — o glăsuia procesul verbal, menționat apoi că din cele 38 vagoane mlăie, rația lunară a minerilor (și așa săracă, de război) nu au fost distribuite pe luna în curs decît 5 vagoane! „Salariul este insuficient” — continua documentul. Să luăm aminte. Nu este rezultatul unei anchete sociale întreprinsă de vreo organizație filantropică ci însăși recunoașterea guvernărilor. O mensură golgofă, așa a arătat Valea Jiului în cea mai mare parte a existenței sale

lui 5,5 miliarde lei. În aceeași perioadă se sapă 647 sonde pentru depistarea noilor fișoare. Minele închise se deschi-ă, se atacă noi fronturi de lucru, apar noi centre carbonifere. Față de cei 114 km lucrări miniere în subteran din 1944 avem azi 445 km. După Congresul al IX-lea al partidului se deschide pe scheletul nou mina Dilja care fusese inundată cu mulți ani în urmă. Se deschide cîmpul minier Pârșeni, în 1965 a început deschiderea minei Bărbănteni iar anul trecut a fost deschisă mina Litzești. Minele se modernizează, sint introduse instalații automatizate pentru înaintarea (în abate), se perfecționează instalațiile de aeraj care dau prin cele 66 ventilatoare 159 700 m³ aer pe minut fără a

Jiului? Răspunsul nu este greu de aflat. Dacă privim înăpoi, vedem că de sistemul și științific a fost politica preconizată de partid în dezvoltarea industriei miniere, încadrînd-o armonios în ansamblul economiei naționale. Pentru prima oară în istoria Văii Jiului s-a încălțat, hrănit și îmbogățit pe producătorii săi nemiloșici, minerii, decendenții contemporani ai dinastiei negre care a împlinit frumoasa vîrstă a centenarului.

ORAȘUL CELOR 10 MINE

Roma a intrat în istorie ca orașul de pe cele 7 coline. Municipiul Petroseni se întindea, formal și administrativ, pe 5 orașe înălțate ca o salbă pe firul celor două Jiuri: Petroseni, Lupeni, Petrică, Vulcan, Urziceni. Ultimele patru au fost cîndva sate. Ele au devenit orașe, moderne, confortabile, împărțindu-și cele 15 767 apartamente construite din fondurile statului între anii 1950—1967. Dar cine ne poate garanta că Lonea, Aninoasa, Litzești, Pârșeni, Dilja, Bărbănteni, mine aflate în plină evoluție nu vor deveni și ele, în curînd, la rîndul lor, orașe întregind-se actualului municipiu și alcătuiind o singură mare și strălucitoare așezare minieră? Imi amintesc, cu 10 ani în urmă, scriind primul reportaj despre Valea Jiului, și felicitam pe edilul Petrosenilor care nu au scos din vechiul ei loc piatra kilometrică care avertiza că până la Petroseni mai ai de parcurs 1 km. Culeea era că această piatră indicătoare se afla în plin centrul orașului sau în sectorul care îl apărea vizitatorului negarizat a fi centrul orașului. De fapt, piatra aceea era o doadă a creșterii capitalei de atunci a cărbunelui căci periferia Petrosenilor se afla departe. Ia o bună bucată de drum. Piatra aceea, pe care cum n-am mai întîlnit-o la locul ei (prezența ei acolo ar fi fost, ce-i drept, hilară) a fost în felul ei prima piatră a muzeului minierului. (Păcat că n-am reîntîlnit-o acolo.)

Așa au crescut Petroseni, așa a crescut, sub ochii noștri o nouă vale a Jiului. Azi și mine. Valea Jiului va fi în sărbătoare. La o sută de ani, Valea cărbunelui e mai tînără ca niciodată și țara întredă în abstrahed din înimă tradiționalul salub minieresc. Noroc bun!

JUBILEU IN VALEA JIULUI

semnare iar metafora din filmul românesc cu același titlu nu este decît o brutală realitate. TRANȘFURZI IN ADINCURI O în fost zua întâia și în Valea Jiului. După insurecția armată de la 23 August 1944 re-construcția țării, nevoile frontului antihitlerist, i-au mobilizat pe mineri la adevărate minuri. În ciuda sabotajului societăților miniere aflate încă în mina patronilor, în ciuda proastei aprovizionări cu alimente și înbrăcămintă de care se făcea vinovată „Societatea Petrosani, S.A.R.”, la chemarea partidului, minerii Văii Jiului fac eforturi supraomenești pentru sporirea producției. Munca este istovitoare dar apar primele rezultate. În 1947 producția crește cu 15 la sută iar odată cu iunie 1948 — naționalizarea, dinastia neagră a minerilor Jiului ajunge, în fine, la putere. Între 1950—1968 se investesc în valea Jiu-

toari, colonii alcătuite din colababe, acele celebre bidonvile, sau în cel mai fericit caz locuințe arhitecturate a se de dănic cărmărele Mariel Tereza. De cele mai multe ori, stăpîni minelor europene se întineau la împărțirea beneficiilor la aceiași ghișete, unde tăiau voioși cupoanele acțiunilor. Al doilea război mondial a însemnat o nouă etapă dramatică în istoria minierului din Valea Jiului. Producția era forțată la maximum, fără pregătirea rezervelor, fapt ce avea să se rezulte abia mai tîrziu, după doborîrea diktatorilor fasciste. La muzeul minierului din Petroseni pot fi văzute documente care înfățișează imaginea copiilor de miner care cerșeau sau fotografia intitulată „Mineri în prăbește” sint mărturie dincolo de orice omens: bărbatul doborît de foame, rălăuit de o muncă dură, duce copilul în brațe iar femeia, cu privirile stinse, țirăște o bocelufă — unica lor avere.

lininează la Conakry. Noaptea se deslănțuie o furtună, cerurile începuseră să se agite — cercuri negre — fulgere imense răneau bolta lăind să se întrezărească peste Cornișa de palmieri și peste apele oceanului, pămîntul albastru al unei insule mufă „os” — adică a drașonului. Auzisem păsările venind spre iazulele cîi un ceran panoramic, izbindu-se de ele, bulgări de viață — așteptînd, înfricoșate: ca la comandă bibliului lre, ezănele cerești se deslăcușeră și începuse să plouă, uragan de aneură de Niagara puse una lîngă alta, sfîșiate în scurgerile verticale de descărcări de miliarde de kilovați... Părea că pătrunsesem în inima infernului natural. Adormisem înfricoșat sub cearecefalul Jilav, căld ca o sudare, cu veteza pilpind, pentru orice eventualitate. Și iată zorii. Părea că mă trezise un tipit, ori o chemare, pe cînd în cameră mai era întuneric. O tăcere grea ca un volum de lespezi, incercau totul în jur. Plecăm săltaș, era dispărută toată liniștea. Nu mă dumiriseam unde mă aflam. Pînă cînd s-a auzit rălăuitul din soma, glasul unei sirene, strigăt al departărilor. Pătrundeau prin- tre iazulele, două filid în crengi de-un pom cu lumini, precum un brad de An Nou. Am alergat și-am desebit. Și-am înțeles: un vapor intra, luminat, în port la Conakry. Venea dinșpre Capul Buni Speranțe. Imaginați-vă că sinteți singur, undeva, departe, pe un mal de la Golful Guineei, că văd în furtună un cîrd de copii, copiii săi. Erau vreo cincisprezece.

boace încă reduse, le încercară în așezările de colonialiști. Trezind pe lîngă ambasada noastră la o ora, prea mîzina drumul ne-a dus în fața intrării în port. Era clipa cînd camioanele aduceau muncitorii la lucru — sute de bărbăți îmbrăcați foarte sumari, a căror țîră stă în auzul nostru, cel mai adesea nevind o specializare. Adhuc se infiripase aer, pe sub copaci, o mică piață: negrese cu copiii legați în spate, cu ciurde de alți copii primprezur, expuneau fructe locale (banane, arachide și așa), niște fierături rez-moase adunate în cochilii de alte fructe, foarte mari, ori în lîghene smălțuite. Oamenii infulecun în grabă cite ceva și alergau apoi spre intrarea unde, sub inscripția „Police”, așteptau doi gardieni negri, în pantalonii scurți și șepci ofițerești. Partul este punctul cel mai animat, în plin travaliu al orașului. Restul străzilor sint dominate de mersul acela alit de calm, al localnicilor. Același tip de viață, mîzina, mîzina departe, pînă în cartierul Boulbiac, cu o piață și un mic port de pescari particulari, care pleacă la pescuit, pe ocean, în pirogi africane, dîrînd din perioade de dinainte de independența țării. Într-o Bombine, cartier cu mil de căsuțe înșălate de tot felul de resturi metalice și lemnoase cîrpite cu lut, în care viețuiesc zeci de mil de oameni de toate vîrstele. La o țevă prin care curge apă caldă, în fața unui grup de furtună un cîrd de copii, copiii săi. Erau vreo cincisprezece.

pour mol un petit cadeau? — ești întrebă adesea și întode-sebi obiectul afacerilor prin trafic. Traficul e o boală, poate cea mai periculoasă, care sucete capetele multor negri și care împiedică într-un procentaj important vitalizarea comerțului de stat, inflorirea lui. Pentru ce se adună aceste averi? Îi cunoșteam la ambasada pe un tânăr medic român, Mihăilescu, chirurg de 10 luni la spitalul din Conakry, și care în drumurile sale, m-a dus să-l cunosc pe un personal foarte interesant, un libanez născut în cartierul Guineei, sunrașul „Piratul”. L-am găsit într-una din magaziiile restaurantului său numărit bani — avea pe masă două sacoșe, pline. Tip foarte simpatic, inteligent — vorbea toate cele 8 limbi guineene și franceza. „Este unul dintre oamenii care cred că nu face trafice”, îmi spusese în fața lui, franțuzesc, doctorul, iar el se jurase că nuveste, cit zece cîștiri: are trei muncitori, a lui-o și pe a patra, căreia i-a făcut de la un copil, dar nu-i mai permite legna. Nu face trafice, așii fac, e obișnuită. Dar la ce bun? Îi întrebam arătîndu-i grămizile de bani, listele cu calcule. La ce bun această îngropare a vieții în bancnote? El s-a uitat la mine și mi-a zis: „Așa-o oameni, domnule. Și să nu credeti că în alte părți sint mai bunii. M-am născut aici și-i iubesc pe negri. De aceea îi apar. Ați auzit întrebarea farmacistului?” L-a rugat pe doctor să mi-o povestească.

DRUM SPRE AFRICA NEAGRĂ (III)

gri, palmieri, și-un vapor ce vine majestuos de la Capul Buni Speranțe... Ca să vă dați seama cît de concentrată devine pentru om depărtarea de casă, de părinți, de familie, de copii. Eu am înțeles asta mai ales în minulele următoare, cînd îmbrăcîndu-mă și vîind să aflu atară spre ocean m-am întregit pe culoar cu un grup de bărbăți, purtînd niște sacoșe în mînă și care mi-au strigat de departe, româneste: „sinteți român”. Specialiștii de-al noștri, de la „Trac-bvral” — Brașov și cișiva geologi, locatari la „Hotel de France”, sosii țari în cadrul acordurilor cu țara prietenă. Plecua la muncă cu noaptea-n cap, undeva, la vreo 600 de kilometri în junglă. „Stați, i-am oprit. După scutirea pe bărbat de orice obligație față de nevastă pînă la terminarea alăptatului. O tînd, în cele mai bune cazuri, și spațiul din fața sălășului curji nu există îi adună la anumite ore pe toți membrii familiei. Avînd mereu în minte nevoies și fiindare aducînd cite ceva de mîncare (un fruct, etc.) bărbatul își per-mitea să nu prea facă mare lucru. Stadiul de subalimentație era foarte avansat, dar lucrurile durau așa, continuîndu-se încă și în prezent, pînă cînd radicală fiind grea de realizat. Cu toată ciudată apare în unele cazuri comportarea localnicilor după contactul cu perioada colonialistă: ca la niște copii amăgiți de jucării nemai-văzute, unora le-a rămas pasivitatea de a deveni funcționar, post în care — potrivit pîrării lor — se realiza cîteva venituri într-o vîrstă deosebit de tînă, așa cum probabil văzuseră la săpînii albi, care nu făceau nimic. Microbul acestei „vieți roze” i-a contaminat pe unii localnici intr-ait încît sint frecvente cazurile în care aspiratia numărării unu este postul de salariat într-un birou al statului, iar după aceea, pas de l'alt găsescu la lucru pe anul respectiv. „N'est pas venu d'abord” (n-a venit încă) (ți se spune la ora 10. „Est sortie de la...” (a și plecat). Ia așa și în cazul petrecerii vremii foarte bine de ce președintele republicii, Seku Ture, a fost nevoit să deschiadă o campanie împotriva fenomenului de aglomerare a instituțiilor administrative, fenomen manifestat în dauna lucrurilor productive proprii-zise. Tot de la colonialism au rămas și alte obiceiuri — acela al așteptării de cadouri („Tu nas pas

Cădea soarele dimineții peste acest pămînt depărtat, iar el, negri precum telefonul, (opăluia fericiți sub dușul asfel improvizat. (În Guineea abia recent a fost adoptată legea privind independența polițiamii; bărbatul în cauză avea două femei, care-i dăruiseră, firese, grămada de copii). Cum se putea, toțișii țral cu atîtea neveste sub un acoperiș, meschin ca întindere? M-am interesat. M-au invitat într-o locuință. Pentru fiecare femeie se realiza cite o desăpărțitură (printr-o perdea), bărbatul avînd obligația să se ocupe de fiecare cite două zile după aceea, venind rîndul urmăbarei. Apoi, majoritatea timpului, femeile cît sint tînere sînt gravide, iar legea necerșii rămasă de la triburi scutirea pe bărbat de orice obligație față de nevastă pînă la terminarea alăptatului. O tînd, în cele mai bune cazuri, și spațiul din fața sălășului curji nu există îi adună la anumite ore pe toți membrii familiei. Avînd mereu în minte nevoies și fiindare aducînd cite ceva de mîncare (un fruct, etc.) bărbatul își per-mitea să nu prea facă mare lucru. Stadiul de subalimentație era foarte avansat, dar lucrurile durau așa, continuîndu-se încă și în prezent, pînă cînd radicală fiind grea de realizat. Cu toată ciudată apare în unele cazuri comportarea localnicilor după contactul cu perioada colonialistă: ca la niște copii amăgiți de jucării nemai-văzute, unora le-a rămas pasivitatea de a deveni funcționar, post în care — potrivit pîrării lor — se realiza cîteva venituri într-o vîrstă deosebit de tînă, așa cum probabil văzuseră la săpînii albi, care nu făceau nimic. Microbul acestei „vieți roze” i-a contaminat pe unii localnici intr-ait încît sint frecvente cazurile în care aspiratia numărării unu este postul de salariat într-un birou al statului, iar după aceea, pas de l'alt găsescu la lucru pe anul respectiv. „N'est pas venu d'abord” (n-a venit încă) (ți se spune la ora 10. „Est sortie de la...” (a și plecat). Ia așa și în cazul petrecerii vremii foarte bine de ce președintele republicii, Seku Ture, a fost nevoit să deschiadă o campanie împotriva fenomenului de aglomerare a instituțiilor administrative, fenomen manifestat în dauna lucrurilor productive proprii-zise. Tot de la colonialism au rămas și alte obiceiuri — acela al așteptării de cadouri („Tu nas pas

Cu cîteva vreme în urmă sose-se la Conakry o familie de tineri farmaciști parizieni să facă ceva avere. Deschisuseră un magazin „La pharmacie nouvelle”, existînd și astăzi. Curînd însă nevastă a început să-l înșele cu altul (cu mai mulți bani), omul a chemat-o la ordine, iar ea l-a părăsit de tot, deschiadă cu negru un bogat bar de noapte prin apropierea cimitirului catolic. Peste cîteva zile pe farmacist l-au găsit mort; se impusese sub bărbie și gîonul îi dusesse creierii în tavan. Intimplare rară acum prin țările eliberate ale Africii, curărate în cea mai mare parte de „modelele” pe care politica de jaf le aducea aici o dată cu cel venișii săi explozate, capabili de orice de dragul plăcerilor și al afacerilor. Numai în cărțile cu aventuri petrecute prin colonii mai citisem despre un asemenea grad de cinism. Dar Piratul, oricît este de desplet, n-are dreptate. Nu toată lumea este așa, ci doar acea care a fost contaminată de morbul acestei decomunerii prin han. Aceea care l-a uitat pe om — ca umanitate — și se știe doar pe sine, prin prima egoismului. Aveam dovada chiar aici, la populația cea mai simplă, umiltoare de sensibilă; am văzut-o și la o călătorie prin interiorul Guineei — la mille de oameni de o candoare soră cu puritatea, izvorînd din respect și datorie față de om.

EUGEN FLORESCU

INFORMAȚII

WILLY SPÜHLER, președintele Confederației Elvețiene, a trimis o telegramă tovarășului Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, prin care mulțumeste călduros pentru urările care i-au fost adresate cu ocazia sărbătorii naționale a Elveției.

În pucele Consiliului Federal, se spune în continuare în telegramă: „Să prezint cele mai bune urări de fericire personală și de prosperitate pentru țara dv.”

LA INVITAȚIA ministrului afacerilor externe al guvernului imperial al Iranului, Ardeshir Zahedi, ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, președintele celei de-a XXII-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., Corneliu Mănescu, va face o vizită oficială în Iran, între 23 și 31 august 1968.

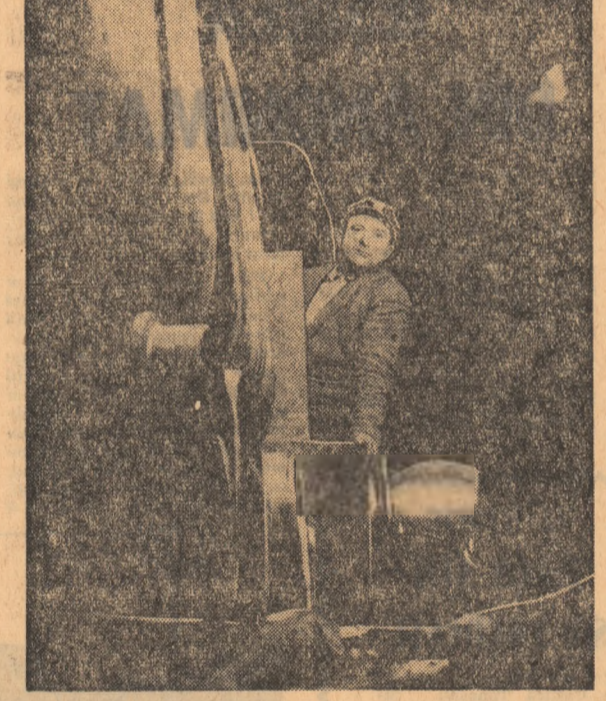
VINERI A SOSIT în Capitală Ansamblul artistic din R.P. Mongolă. La sosire, oaspete-pentru a fi fost întîmpinați de reprezentanți ai Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, Oficiului de spectacole și turnee artistice — OSTA — al Ambasadei R.P. Mongole la București.

Ansamblul, sub conducerea artistică a lui T. Namziyar, este alcătuit din soliști ai Teatrului de stat de operă și balet și ai Orchestrei simfonice de stat, dintr-o orchestră de instrumente naționale, din formații corale și de dansuri.

După ce au luat parte la cel de-al IX-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților de la Sofia, cei 60 de membri ai ansamblului vor prezenta, în cadrul turneului în țara noastră, spectacolul de dans „Acoliții” lui este cazul ca ele să fie sancționate de lege țării.

(Agotropes)

Ordine și medalii acordate minerilor băimăreni. Ieri după amiază în sala de spectacole a Casei de cultură a sindicatelor din Baia Mare a avut loc festivitatea înmînării unor distincții ale Republicii Socialiste România acordate cu prilejul Zilei minerilor. 21 de mineri, preparatori, tehnicieni și ingineri au primit pentru merite deosebite în muncă cu Ordinul Muncii clasa a III-a, iar 32 Medalia Muncii. Printre aceștia se numără Gheorghe Pop și Grigore Cîmboi, exploatarea minieră Nistru, Ion Drăgoș și Dumitru Păcuraru, de la Baia Sprie, tehnicienii și maistrul Ioan Crăciun, Nicolae Oșan, Grigore Crișan și alții. Consiliul municipal al sindicatelor Baia Mare a pregătit în cinstea Zilei minerilor un concurs de muzică populară și usnară intitulat „Plărare de piatră”. Cîștigătorii lor le-au fost atribuite premii. V. MOINEAGU

(Urmare din pag. 1)

adus în funcția de brigadier, iar casa acestuia s-a transformat în loc de petreceri nocturne și cu camuflaj la geamuri, în care pieședitele mereru era pe post de Don Juan. Mașinile cooperatizei agricole deserveau cu precădere neamurile președintelui, unorii cursule prelungindu-se pînă la Brașov sau în alte orașe ale țării. Ignorînd chiar și cele mai elementare principii de gospodărie internă, de caloricare în scopul producției a tuturor condițiilor create prin folosirea fondurilor de investigație, pompa de trus rin a C.A.P. a fost împrumutată, pe timpul seceții din cară, lui Dnu Veșpasian, în țaga pentru irigații, procurată în scopul satisfacției necooperatizei, a fost instalată în grădiniile lui Iordache Costache și Gheorghe Pătrășcanu. În același timp, la cooperativa agricolă nu se iriga nici măcar un șterg din ceea ce era posibil. Dar, vorba aceea, „singele apă nu se face”, pentru că toți cei înveciți ațaliți erau neamuri apropiate lui Vasile Costache.

Întelegem pe alții pentru că și el era înțeles. Și iată cum era „înțeles” acolo și de către aceia care trebuiau să rezgheze asupra triumfului dreptății, să extirpe pînă la rădăcina abuzului, toleranța — adăvînat mîdul cance-roso pentru averea obțesată. În tot ceea ce plînuia și realiza în scopul persoanei sale și a citor-va apropiați, Vasile Costache — tiranul, cum îl numea în ultima vreme satul — și-a dat seama că este suspectat de Petrace Sărgiști — pe atunc vicepreședinte. „În-gîndu-se în repetate rînduri de aporțul „cu totul necorespunzător” al acestui om onest, fostul raion Odobești a dat „indicații

trilocuiri lui. De acum putea să-și reia în voie acțiunile, parțial alinaute pentru un moment. Iată și un alt caz. Ștefan Soncu, magazinier principal, prin metode incorecte a fost ajutat să depășească situația critică în care se afla. În timp ce acesta era la Galați, unde transporta 20 litri de apă pentru o „făvoriță”, cei de acasă l-au scos basma curată, deși la revizia de fond nu putea justifica un vagon de prime ce se deposesisera toamna (echivalen-tul a două mii litri tuică) și un plus de două cagoane și pu-mădită griu și porumb. Deși era clar cine săcîrșise matrapazlicul, totuși, la strădania consiliului de conducere, care de fapt însemna

sedintelui). Lipsiți de sprijinul tehnic, practic, cooperatorii au acționat tot pe „sînt vecii”, ații în culturaea pămîntului, cît și în creșterea animalelor. Pentru edificare, doar două exemple: la depășeșca situația critică în care se afla. În timp ce acesta era la Galați, unde transporta 20 litri de apă pentru o „făvoriță”, cei de acasă l-au scos basma curată, deși la revizia de fond nu putea justifica un vagon de prime ce se deposesisera toamna (echivalen-tul a două mii litri tuică) și un plus de două cagoane și pu-mădită griu și porumb. Deși era clar cine săcîrșise matrapazlicul, totuși, la strădania consiliului de conducere, care de fapt însemna

mat propice furtului, Vasile Costache și-l crea. Cum? În primul rînd, prin comentarea și dezaprobarea de fiecare dată a hotărîrilor adoptate, prin „găsi-rea” acelor chiechițe inexpresive în fond, dar șocante la prina redere. Forma astfel tabere între membrii cooperatorii. Așa se ex-

C.A.P., producțiile de-a dreptul fantastice realizate de pe loturile personale de unii membri cooperatorii. (Pacel Viliță — cumnitarul brigadierului Miholuciu — de pe 10 ori a realizat peste două mii litri vin, ceea ce corespunde cum eu de două ori producția record de struguri cunoscută pînă acum în lume). Cu toate că în adunările generale ale membrilor cooperatorii, în ședințele de consiliu se a-cădoșau pentru deosebit de coo-perativei agricole, acestea nu se îndeplineau decît în mică măs-ură. Atînd nevoie de acel cli-

Intre 12 august și 12 septembrie România găzduiește două mari manifestări internaționale în domeniul viticulturii „OLIMPADA” VINURILOR

România găzduiește la sfîrșitul acestei veri două manifestări internaționale în domeniul viticulturii, de o deosebită importanță. Luni, data cu deosebita primelor probe, se va deschide și cel de al XXX-lea concurs internațional al vinurilor ce va polariza încă 10 zile atenția specialiștilor și producătorilor din lumea întreagă. În prima decadă a lunii septembrie își va ține lucrările cel de al XII-lea congres internațional al viei și vinurilor organizat de Consiliul Superior al Agriculturii, în colaborare cu Oficiul Internațional al Viei și Vinului.

În legătură cu modul de desfășurare al celor două manifestări internaționale ne-am adresat tovarășului prof. dr. docent DAVID DAVIDESCU, vicepreședinte al Consiliului Superior al Agriculturii, președintele Comitetului de organizare al celui de al XII-lea Congres internațional al viei și vinului. — Vă rugăm, tovarășe profesor, să prezentați cititorilor „Știința tineretului” care mai de seamă considerente ce au determinat România ca loc de desfășurare al Congresului O.V. și a concursului de vinuri?

— Pentru că România s-a alesă găzda Congresului internațional al viei, cu urmare și a concursului de vinuri, a pîdat înainte de toate bunul renume pe care țara noastră l-a cîștigat de-a lungul anilor. Participînd la congresele precedente, delegațiile românești, alcătuite din cei mai de seamă specialiști, au prezentat referate de un clar ecou internațional. Iar la cele 29 de concursuri de largă participare, vinurile românești au cîștigat peste 500 medallii de aur și aproape 1000 de medallii de argint și bronz; foarte puține fiind vinurile prezentate ce au rămas nepremiate. Se impunea deci cunoașterea directă a de-zvoltării viticulturii în țara noastră de către toți aceia ce ne-au arătat în sălile de congrese sau la concursurile din străinătate vinurile și strugurii, a materialului cu care lucrăm, a aparaturii și oamenilor noștri. — Ce noțiuni și scopuri viticole cu renume mondial vor fi înfățișate la București cu prilejul celor două mari manifestări?

— La invitația făcută pentru Concursul vinurilor al răspuns mari producători din 20 de țări, dintre care au amîniți Portugalia, cu 92 de probe, U.R.S.S. cu 89, R. F. a Germaniei 79, Cehoslovacia cu 62, Franța, Australia, Chile, Elveția, Italia, Japonia, Spania, Tunisia. Țara noastră participă cu 360 de

probe. În total jurul va degusta 1082 probe de vinuri din cele mai renumite podgorii ale lumii. — Cît privește lucrările Congresului al XII-lea, prin participarea anunțată, aceasta suscită interesul a numeroase țări și viticole și neviticole. Peste 300 de specialiști din 29 de țări și-au anunțat sosirea. Delegații mari, formate din savanți de talie mondială și specialiști cu renume, din Austria, Franța, Italia, R.F.G., Cehoslovacia, Iugoslavia, Israel, Spania, Portugalia, U.R.S.S. și-au anunțat participarea. Numeroși reprezentanți vor veni, de asemenea, din Elveția, Bulgaria, Luxemburg, Tunis, Turcia și Japonia și îi reprezintă la congres de asemenea, Anglia, Argentina, Australia, Brazilia, Maroc, Olanda, Siria, S.U.A., Suedia și Cuba. În cadrul celor două secții de lucru ale congresului vor fi prezentate cîteva rapoarte generale, reprezentînd sinteza a peste 40 de rapoarte naționale, în afară de alte comunicări și expuneri asupra unor probleme de mare actualitate pentru știința și practica vitivinicola.

— Care va fi aportul României la aceste manifestări? — Participarea oamenilor de știință români la cel de-al XII-lea Congres O.V. este deosebit de activă. Printre specialiștii care vor prezenta rapoarte și comunicări întîlnim pe acad. Gh. Constantinescu, prof. dr. docent M. Neagu, prof. dr. docent N. Motoc, prof. Ștefan Teodorescu. De altfel, unul dintre cele patru rapoarte generale va fi susținut de specialiștii români. De asemenea, din cele 18 comitete de lucru, o bună parte vor fi expuse de specialiștii noștri.

— La concursul de vinuri, cum aminteam, țara noastră participă cu 360 de probe. În comparație cu țările care au găzduit astfel de concursuri, noi prezentăm un număr redus de probe. Această stare de lucruri se datorește faptului că invitații noștri au trimis un număr impresionant de mare de probe — încît Bucureștiul va fi găzduit unei adevărate olimpiade a vinurilor.

— Tăra noastră este reprezentată de cele trei mari departamente producătoare de vinuri: Ministerul Industriei Alimentare, Întreprinderile agricole de stat și Institutul de cercetări. Cooperativele agricole de producție care participă pentru prima dată la o confruntare internațională la beneficiul de regimul privilegiat acordat străinilor, adică au fost introduse în concurs toate probele prezentate.

UMOR • SATIRĂ • UMOR

Aventurile profesorului KATTA și ale asistentului său STROPHA

AUREL BARANGA

CAPITOLUL XIII

MOTO: Ordine și disciplină

— Stropha — își începu, ca de obicei, Katta discursul — cred că sînt pe urmele unei descoperiri epocale, sortită să schimbe fundamental destinul omenirii. Mă urmărești?

— Da, maestre.

— O descoperire menită să constituie o răscruce în gîndirea contemporană, de urmărire incalculabilă pentru dezvoltarea ulterioară a lumii. Ești atent?

— Da, maestre.

— Natura, dragul meu, începu să-și dezvolte Katta demonstrația plimbîndu-se liniștit prin odaie, cu pași măsurajii, natura e un exemplu strălucit de ordine și disciplină. Gîndește-te la roștea pămîntului, la ritmul anotimpurilor, la simetria distribuției a sexelor, la fascinantă alternanță dintre zi și noaptea. Pînă și eclipsele care constituie o abatere de la ordine prestabilită sînt prevăzute într-un plan de o rigoare matematică. În schimb, tot ce vîd în jur, Stropha, mă pune pe gînduri și mă alarmează. Am asculat adeseori, înainte de a coborî dinmănta aici, cîtele apelor Dunării. Le-ași urmărit vîrtoadă?

— Nu, maestre.

— Nicu eu. Astăzi însă am fost atent: crește cu cinci centimetri, seade cu trei centimetri, crește cu opt centimetri, seade cu nu știu cîți centimetri. Ce se întîmplă pe lumea asta, Stropha? Unde o să ajungem Stropha cu asemenea libertate de inițiativă, spontană și incontrollabilă? Ce înseamnă crește? Ce înseamnă seade? După ce plan? În raport cu ce statură și parametri? Sînt de acord să crească Stropha, n-am nimic împotriva. Sînt, de asemenea de acord să „scadă”, nu mă opun. Dar s-o știu din timp, să ne putem lua măsuri de prevedere, să nu fim surprinși. Văd deci necesitatea constituțirii unei comisii care să stabilească din vreme proporțiile creșterii și cuantumul scăderilor, calculate științifice pe trei, șase și doisprezece ani înainte. Văd, de asemenea, necesitatea unei alte comisii care să stabilească de ce acum, și pe mai departe, corecțiile la calculele primei comisii, și, fiindcă știu precis că ambele comisii vor face niște calcule ce se vor demonstra nerăzbitoare, poate că n-ar strica să alcătum de azi o comisie care să le înlocuiască pe celelalte două, fiindcă n-am nici un dubiu că amîndouă se vor dovedi că au lucrat superficial și fără simțul răspunderii. De acord, Stropha?

— De acord, maestre.

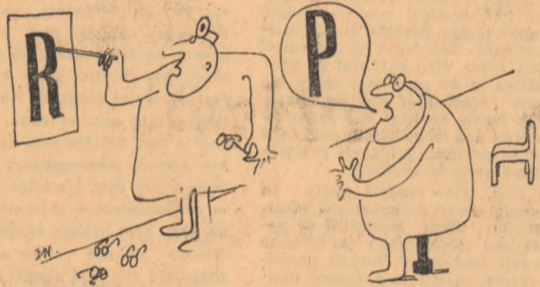
— Perfect! Asta în ceea ce privește ordinea. Să trecem însă, fie și pentru o clipă, la disciplină. Disciplină, dragul meu Stropha, e un principiu sfînt, fără de care orice societate omenescă e amolantă în existența ei elementară. Mă urmărești?

— Da, maestre.

— Fără o disciplină de fier, orice organizație socială intră în eriză. Dragul meu Stropha, observ în ultimul timp acte de indisciplină care îmi dau nopți de insomnie. Cunosci și de dumneacela, ca și mine de altfel, regulile de circulație. Știi că cetățenii care traversează strada pe roșu sînt amendatți. Ei bine, Stropha, am descoperit că există pietoni și mai indisciplinați: ca să scape de amendă, trec pe verde. Stropha, trebuie amendatți dublu. Mă urmărești?

— Profesorul Katta pusea nîmă întrebare cu naivitatea lui firească, nestîind că Stropha, discipol fidel, o făcea, sistematic și organizat, de mult.

(Va urma)

Desen de DRAGOȘ NICULESCU

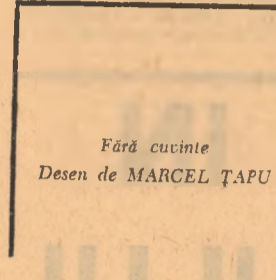
LUPUL ȘI MIELUL

NICOLAE MINEI

Cînd aflară că Mielul pierise furtive lacomele maxilare ale Lupului, sub pretext că tulburase pîrul în susul apei, berbecii se întruniră la un stat convocat de urgență. Erau de față Cornintors, care se bucura de reputația unui vechi și îndrăzneț adversar al fiarelor, don Merinos, care era în stare să cînte ceasuri în șir

moartea și insondabilele sale genuni. — Dar bine, de murit a murit Mielul și... încearcă din nou să se amestece în discuție Turcanu, tot fără nici un succes. — Aiurea! fi luă Behebebe vorba din gură. Dacă nu era fraier, puștîl mai trăia și azi. Eu de cite ori nu i-am spus că așa

POST SCRIPTUM LA...

Desen de MARCEL TAPU

melodii despre Granada și Sevilla, Homespun, un gentleman flegmatic care gusta umorul sec, Frunte-lata, un intelectual subțire, care lucra de cîțiva ani la un amplu eseu intitulat „Două concepții sintono-distonante — cazul și undă”. Behebebe, un tinăr ingenios care izbutise să se sustragă de la donul tîmsoși consecutive. Și, deși nimeni nu-l pof-tise, asistă la consfătuirea cu Turcanu, un herbec banal, fără nici o trăsătură distinctivă.

e periculoasă pentru sănătate? Dacă ar fi băut gin-fit, nu mai avea Lupul motiv să se agațe de el că turbură pîrul... — Gin-fizz, nu gin-fit! — îl corectă Homespun. Dar teoria ta e interesantă: cocteil antilup... Nu-i rău!

— Muy bien! spuse don Merinos. Dar onoarea noastră de caballeros nu ne permite să lă-săm ofensa nepedepsită. Doar știți deviza toreadorilor: sangre y passion.

— Pasiunea ca pasiunea, dar singele... îndrăzni iar și la fel de inutil — Turcanu.

— Frăților! bubui Cornintors, acoperindu-l cuvinetele. Trebuie să ne răzbuim! E lîmpede, frăților!

— Ceva mai puțin lîmpede este: cum să ne răzbuim? replică Homespun.

— Am o idee! sări don Merinos. Facem o fiesta. Cu muzică, dansuri, flamenco — de toate. Dar pe Lup nu-l invităm. Noi vom petrece — olé! — iar el va rămîne izolat ca un cuc. Cucurucua, querida!

— E vulgar! comentă Frunte-lata. În epoca noastră, incomunicabilitatea forțată cunoaște forme mai evoluate. „A fi ignorat înseamnă a fi mort”, spunea pe undeva Kirkegaard... Sau nu, asta am citit-o în Heidegger... În fine, ori unul, ori altul... Pe scurt, să-l ucidem pe Lup, ignorîndu-l.

— Singurul risc este că Lupul să nu bage de seamă, obiectă Homespun. Eu propun, dimpotrivă, să-i acordăm toată atenția, dar ridiculizîndu-l. Vă dați seama ce efect ar avea asupra lui o întrebare de genul: „Ce nume ați dat interesantului dv. descoperiri, care va revoluționa fizica fluidelor? Efectul paradoxal de turburarea a apei în amonte?”

— Vax! ripostă scurt Behebebe. Dacă e să-l umilim, lăsați pe mine! Mă dau pe lîngă el și îi șoptesc așa, dulce-gîngiului: „N-ai vrea să-mi fredonați ultima hîmășă al lui ăla de-i zice Rolling Stones?” Il face cnoe-it.

— Knock out! îl corectă Homespun.

— Un moment, frăților! se auzi din nou vocea răsunătoare a lui Cornintors. Asa nu-i bine. Cu asemenea metode nu-l facem pe Lup nici cnoe-it, nici knock-out... Nu, frăților, aici trebuie lucrul cu mină forte. E musai să mergem la el și să-i spunem: „Ascultă, domnule! Morul cum ai procedat d-ta e infam! Alfiă că te disprețuim... Iar dacă vei mai mînea un miel, te vom disprețui și mai tare! Asa să știi!”

Turcanu nu mai ascultă restul discuției. Porni de unul singur în căutarea Lupului și-l găsi to-lănit la soare, pe o buză de rîșă. În loc să-l izoleze, sau să-l ignore, sau să-l ridiculizeze, sau să-l pună să cînte, sau să-l disprețuiască, herbecul lăsa capul în piept, își luă vînt și se năpusti asupra lui. Înainte de a pricepe ce i se întîmplă, Lupul se rostogoli în prăpastie, zdorbindu-se de stînci.

Iată cum scăpă criminalul de rafinatele pedepse pe care i le pregăteau distinșii săi inamici. Și asta numai și numai din cauza lipsei de fantezie a lui Turcanu.

V-am spus doar că acesta era un herbec banal.

— Knock out! îl corectă Homespun.

„Conștiința mamei”: Condei nu putea să neclăjeze un asemenea capitol. Aici el notează: „Munca inababilă și în tot tar eu vroiam cu tot dinadinsul să am o mamă nobilă. După ce mi-a făcut copilul mare i-am propus să se mărită înnebunește 6 ore pe zi, adică să mă crească și copilul unei vecine ceea ce ea a acceptat cu plăcere. Cîteva sute în casa unui om care vrea să intre în literatură, conțea.”

— Un moment, frăților! se auzi din nou vocea răsunătoare a lui Cornintors. Asa nu-i bine. Cu asemenea metode nu-l facem pe Lup nici cnoe-it, nici knock-out... Nu, frăților, aici trebuie lucrul cu mină forte. E musai să mergem la el și să-i spunem: „Ascultă, domnule! Morul cum ai procedat d-ta e infam! Alfiă că te disprețuim... Iar dacă vei mai mînea un miel, te vom disprețui și mai tare! Asa să știi!”

Cartea se încheie cu o frază zguduitoare: „Sărut mina, mamă. Datorită ție am ieșit din anonim”.

— Knock out! îl corectă Homespun.

— Conștiința mamei”: Condei nu putea să neclăjeze un asemenea capitol. Aici el notează: „Munca inababilă și în tot tar eu vroiam cu tot dinadinsul să am o mamă nobilă. După ce mi-a făcut copilul mare i-am propus să se mărită înnebunește 6 ore pe zi, adică să mă crească și copilul unei vecine ceea ce ea a acceptat cu plăcere. Cîteva sute în casa unui om care vrea să intre în literatură, conțea.”

— Knock out! îl corectă Homespun.

— Conștiința mamei”: Condei nu putea să neclăjeze un asemenea capitol. Aici el notează: „Munca inababilă și în tot tar eu vroiam cu tot dinadinsul să am o mamă nobilă. După ce mi-a făcut copilul mare i-am propus să se mărită înnebunește 6 ore pe zi, adică să mă crească și copilul unei vecine ceea ce ea a acceptat cu plăcere. Cîteva sute în casa unui om care vrea să intre în literatură, conțea.”

— Knock out! îl corectă Homespun.

— Conștiința mamei”: Condei nu putea să neclăjeze un asemenea capitol. Aici el notează: „Munca inababilă și în tot tar eu vroiam cu tot dinadinsul să am o mamă nobilă. După ce mi-a făcut copilul mare i-am propus să se mărită înnebunește 6 ore pe zi, adică să mă crească și copilul unei vecine ceea ce ea a acceptat cu plăcere. Cîteva sute în casa unui om care vrea să intre în literatură, conțea.”

— Knock out! îl corectă Homespun.

— Conștiința mamei”: Condei nu putea să neclăjeze un asemenea capitol. Aici el notează: „Munca inababilă și în tot tar eu vroiam cu tot dinadinsul să am o mamă nobilă. După ce mi-a făcut copilul mare i-am propus să se mărită înnebunește 6 ore pe zi, adică să mă crească și copilul unei vecine ceea ce ea a acceptat cu plăcere. Cîteva sute în casa unui om care vrea să intre în literatură, conțea.”

— Knock out! îl corectă Homespun.

— Conștiința mamei”: Condei nu putea să neclăjeze un asemenea capitol. Aici el notează: „Munca inababilă și în tot tar eu vroiam cu tot dinadinsul să am o mamă nobilă. După ce mi-a făcut copilul mare i-am propus să se mărită înnebunește 6 ore pe zi, adică să mă crească și copilul unei vecine ceea ce ea a acceptat cu plăcere. Cîteva sute în casa unui om care vrea să intre în literatură, conțea.”

— Knock out! îl corectă Homespun.

— Conștiința mamei”: Condei nu putea să neclăjeze un asemenea capitol. Aici el notează: „Munca inababilă și în tot tar eu vroiam cu tot dinadinsul să am o mamă nobilă. După ce mi-a făcut copilul mare i-am propus să se mărită înnebunește 6 ore pe zi, adică să mă crească și copilul unei vecine ceea ce ea a acceptat cu plăcere. Cîteva sute în casa unui om care vrea să intre în literatură, conțea.”

— Knock out! îl corectă Homespun.

— Conștiința mamei”: Condei nu putea să neclăjeze un asemenea capitol. Aici el notează: „Munca inababilă și în tot tar eu vroiam cu tot dinadinsul să am o mamă nobilă. După ce mi-a făcut copilul mare i-am propus să se mărită înnebunește 6 ore pe zi, adică să mă crească și copilul unei vecine ceea ce ea a acceptat cu plăcere. Cîteva sute în casa unui om care vrea să intre în literatură, conțea.”

— Knock out! îl corectă Homespun.

— Conștiința mamei”: Condei nu putea să neclăjeze un asemenea capitol. Aici el notează: „Munca inababilă și în tot tar eu vroiam cu tot dinadinsul să am o mamă nobilă. După ce mi-a făcut copilul mare i-am propus să se mărită înnebunește 6 ore pe zi, adică să mă crească și copilul unei vecine ceea ce ea a acceptat cu plăcere. Cîteva sute în casa unui om care vrea să intre în literatură, conțea.”

— Knock out! îl corectă Homespun.

— Conștiința mamei”: Condei nu putea să neclăjeze un asemenea capitol. Aici el notează: „Munca inababilă și în tot tar eu vroiam cu tot dinadinsul să am o mamă nobilă. După ce mi-a făcut copilul mare i-am propus să se mărită înnebunește 6 ore pe zi, adică să mă crească și copilul unei vecine ceea ce ea a acceptat cu plăcere. Cîteva sute în casa unui om care vrea să intre în literatură, conțea.”

— Knock out! îl corectă Homespun.

— Conștiința mamei”: Condei nu putea să neclăjeze un asemenea capitol. Aici el notează: „Munca inababilă și în tot tar eu vroiam cu tot dinadinsul să am o mamă nobilă. După ce mi-a făcut copilul mare i-am propus să se mărită înnebunește 6 ore pe zi, adică să mă crească și copilul unei vecine ceea ce ea a acceptat cu plăcere. Cîteva sute în casa unui om care vrea să intre în literatură, conțea.”

— Knock out! îl corectă Homespun.

— Conștiința mamei”: Condei nu putea să neclăjeze un asemenea capitol. Aici el notează: „Munca inababilă și în tot tar eu vroiam cu tot dinadinsul să am o mamă nobilă. După ce mi-a făcut copilul mare i-am propus să se mărită înnebunește 6 ore pe zi, adică să mă crească și copilul unei vecine ceea ce ea a acceptat cu plăcere. Cîteva sute în casa unui om care vrea să intre în literatură, conțea.”

— Knock out! îl corectă Homespun.

— Conștiința mamei”: Condei nu putea să neclăjeze un asemenea capitol. Aici el notează: „Munca inababilă și în tot tar eu vroiam cu tot dinadinsul să am o mamă nobilă. După ce mi-a făcut copilul mare i-am propus să se mărită înnebunește 6 ore pe zi, adică să mă crească și copilul unei vecine ceea ce ea a acceptat cu plăcere. Cîteva sute în casa unui om care vrea să intre în literatură, conțea.”

— Knock out! îl corectă Homespun.

— Conștiința mamei”: Condei nu putea să neclăjeze un asemenea capitol. Aici el notează: „Munca inababilă și în tot tar eu vroiam cu tot dinadinsul să am o mamă nobilă. După ce mi-a făcut copilul mare i-am propus să se mărită înnebunește 6 ore pe zi, adică să mă crească și copilul unei vecine ceea ce ea a acceptat cu plăcere. Cîteva sute în casa unui om care vrea să intre în literatură, conțea.”

— Knock out! îl corectă Homespun.

— Conștiința mamei”: Condei nu putea să neclăjeze un asemenea capitol. Aici el notează: „Munca inababilă și în tot tar eu vroiam cu tot dinadinsul să am o mamă nobilă. După ce mi-a făcut copilul mare i-am propus să se mărită înnebunește 6 ore pe zi, adică să mă crească și copilul unei vecine ceea ce ea a acceptat cu plăcere. Cîteva sute în casa unui om care vrea să intre în literatură, conțea.”

— Knock out! îl corectă Homespun.

— Conștiința mamei”: Condei nu putea să neclăjeze un asemenea capitol. Aici el notează: „Munca inababilă și în tot tar eu vroiam cu tot dinadinsul să am o mamă nobilă. După ce mi-a făcut copilul mare i-am propus să se mărită înnebunește 6 ore pe zi, adică să mă crească și copilul unei vecine ceea ce ea a acceptat cu plăcere. Cîteva sute în casa unui om care vrea să intre în literatură, conțea.”

— Knock out! îl corectă Homespun.

ȘTEFAN BĂNICĂ O călătorie originală

Cu HAZ,

Intr-un turneu cu vagonul, citeam un roman de aventuri. În vagon se stricase lumina. Pentru a citi pasionantul final al cărții, m-am dus, în pijama și papuci, în sala de așteptare (class 1-a!). Termin eu romanul. Ices... și află că trenul plecase de două ore. Mă duc la seful gării. Acesta, îngrozit, se dă cîțiva pași înapoi.

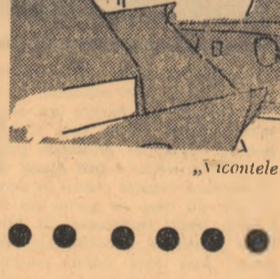
urmă un cetățean amabil mi-a împrumutat un pardeșiu (utiaseam să vă spun că era... cam iarnă!) Merg eu vreo 10-11 stații, cînd apare respectivul: „Vîd roș, știți, cobor.” Le-am explicat ce rol din compartiment de ce sînt așa. Să nu se sperie și am rămas în pijama... S-a răspindit zvonul în tot trenul. veneau la gcam, mă arătau cu degetul: — Uite-l, Gigele, pe ăia... Ha, ha!

N. STROE Dacă știi să vorbești

Era prin 1929. Cu compania Costică Toneanu făceam un turneu. Ajunsesem cu vagonul nostru în gara Adjud și acolo am avut un mic accident: a luat foc o oște. Toneanu, un tip foarte simpatic, nonconformist, ce purta un bască viu colorat și un vardișu simplu, se duce, cu un aer umil, la seful gării: — Stîți, sîntem actori, cu vagonul; știți, ne-a luat foc o oște, n-ați putea, știți, să ne ajutați... — Ieși, dom'le, afară, nu

GH. NEAGU

DIN CULISELE TEATRULUI

ION ANTONESCU-CĂRĂBUȘ Contract cu Tânase

plecat și am venit să văd ce făcūt... — Te interesează personal, nu știu, cu mine nu discut. Îl bă subțire, seful. — Dar dați-mi măcar un pantalon să pun pe mine, sînt actor, cînd ajung vi-l trimiț înapoi. — N-am dom'le nici un pantalon, lasă-mă în pace. Călițori începuseră să se strîngă pentru tren. Pînă la

Demult, la începuturile carierei mele, după două stagii la Teatrul Majestic, cu Compania „Stroe și Vasilache”, într-o seară, după spectacol, vine Vasilache la mine și-mi spune: — Știi cine a fost în sală, „bîlucule”? Tânase în carne și oase, mă, și a venit și ne-a felicitat în pauză și m-a întrebat: „Da, ăla mic cine e? M-ar interesa să joace în revista pe care o pun acum în scenă. Să vină.” Zis și făcūt. A doua zi, la ora 10, mă prezint eu la

Grădina de vară din str. Academiei, unde mă aștepta un cine clobănesc cu o dantură nemeipomenită. Mă și vedeam în gura lui, noroc că a strigat cineva: „Cărbuș!” — că așa îl chema și pe eline l — și am profitat de asta ca să intru. Uite-l și pe maestrul Tânase. Îmi fac eu curaj, mă duc spre el, cască spre mine ochii săi. mari, verzi, se scarpină pe nas de parcă-și zicea: „Da” cu asta ce-o mai fi?” și tot așa de vreo 5-6 ori. Eu mă băgam în fața lui, el nîmic. Era în mare discuție cu regizorul, maiorul N. Kiriltescu. Zicîndu-mi că sînt în plus, dau să plec. „Cărbuș”, clobănescu, dă să mă înghită, cînd aud: „Alo, băiete!” Nici nu știu cînd am fost îngră Tănase: — Stîți, eu sînt... — Stîtu, lasă. Intră și tu în grădina ăia — zise arătînd cu mina spre scenă — și o să mincăm cu totul o bucată de mămăliță. — Acesta a fost contractul meu cu marele Tânase.

ne mai plictisî, îl repede împediat. — Atunci, unul din actori, care se recomanda Jean Constantinescu-Crimă (12 ani pe mare), un amic care fusese marinar pe vremuri, are o idee. Își pune o haină strălucitoare de blană, cu guler, o pălărie tare, intră în biroul gării, trînteste usa și răscoste: — Sînt Jean Constantinescu secretarul general al Companiei teatrale Costică Toneanu. Am nevoie urgent de un vagon! — Da, să trăiți, d-le secretar general, se face, imediat, dar luați loc... Intr-o jumătate de ora totul era aranjat. Toneanu îl întreabă pe „Crimă” cum a făcut. Acesta răspunde, făcînd cu ochiul: — Trebuie să știți să vorbești, asta e!

OCURI

LA BALUL DE ASTĂ SEARĂ

ORIZONTAL: 1. Autorul unei cunoscuți și îndrăgite... invitații la dans — Dansul... pînginului 2. Dans național polonez — Prenumele cunoscutului compozitor de muzică ușoară Vasilescu 3. Venit în toi! — Dansul preferat al buciilor 4. Tuns! — Nume de

fată — Ultima pereche la menueț! 5. Invitații la un dans — Tango — Un ceas întors! 6. Bate toba (reg.) — Un fel de sîmb cabalin. 7. Trătațe cu... cîntec, loc și voie bună. 8. Tră! — Lîtră a la turca bre! — De două ori. 9. La intrarea-n ring! — E cam prost — Ve-hicule rurale 10. Vesnie țîrni și ferice — Petrecere cu muzică 11. Dans cu pretenții — Autor al unui celebru bal mascat

VERTICAL: 1. Prins în virtutejul dansului — Dansul cadinel. 2. F o artă — Saloane. 3. Zău în care — Doar doar... — Tele! 4. Începe muzica! — Clasă (arb.) — Nicolae alintat. 5. Asta cîntă nu dancează. 6. Pom fructifer — Loc de dans. 7. Face muzică de cameră — Oancea Violeta. 8. Sute și sute — „Iale” — Abreviat (arb.) 10. Dans — spaniol — Comparatie pentru un flăcu de ispravă 11. La concert! Dansuri... moderne!

LA BALUL DE

ASTĂ SEARĂ

fată — Ultima pereche la menueț! 5. Invitații la un dans — Tango — Un ceas întors! 6. Bate toba (reg.) — Un fel de sîmb cabalin. 7. Trătațe cu... cîntec, loc și voie bună. 8. Tră! — Lîtră a la turca bre! — De două ori. 9. La intrarea-n ring! — E cam prost — Ve-hicule rurale 10. Vesnie țîrni și ferice — Petrecere cu muzică 11. Dans cu pretenții — Autor al unui celebru bal mascat

VERTICAL: 1. Prins în virtutejul dansului — Dansul cadinel. 2. F o artă — Saloane. 3. Zău în care — Doar doar... — Tele! 4. Începe muzica! — Clasă (arb.) — Nicolae alintat. 5. Asta cîntă nu dancează. 6. Pom fructifer — Loc de dans. 7. Face muzică de cameră — Oancea Violeta. 8. Sute și sute — „Iale” — Abreviat (arb.) 10. Dans — spaniol — Comparatie pentru un flăcu de ispravă 11. La concert! Dansuri... moderne!

Foarte mult — Triverb: 4, 5, 3

TOMA MICHINICI

VASILE BĂRAN

Mărturisirile prietenului meu

I. Divorț italian

De la o vreme — mărturisii el — am băgat de seamă că, fără să fi fost întrebat, mi-a fost dat un cap mereu neluștit. Grav și iremediabil faptul că trebuie să-l port cu mine pretîndînd și pentru toată viața.

II. Pielea

Și tot așa, povestii el mai departe, niciodată nu-mi băgasesc în seamă pielea, totdeauna m-am purtat față de ea ca față de aer.

III. Surpriza tragică

În fine, am avut și un vis: urcam pe o potecă și treceam pe lîngă mine, venind din urmă, tot felul de animale și fiecare mă brucea în firea lui: berbecul se repezea să mă împungă, ciinele să-mi sară-n frunte dar eu m-am aplesat lovindu-l cu bocancul. Și tot așa făceam cu fiecare.

Si-a venit și-o vacă. Și eu știam că are să mă izbească-n spate, cu coarnele ei mari, și-am vrut să mă feresc. Dar vaca a sîrit peste lăstăris, și a scos de la sold un pumnal de argint și mi l-a înșifit în piept.

IV. Muntele măturat

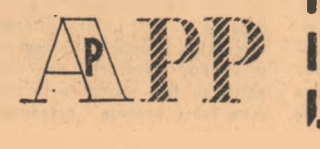

Nimeni nu știa exact unde se află muntele acesta, imi povestii el.

Aveam 14 zile de cînd stăteam acolo cu și muntele, noi și aerul. Intr-o dimineață l-am sărutat și buzele mi s-au umplut de praf. Toată fruntea muntelui era plină de praf, un praf umed și vînt, ca cimentul, și abia atunci am observat că și făl-puncte mele înotau în praf. Trebuie — mi-am zis — să scutur muntele de praf și-am împleit din fire de lenupăr o mătură și în fiecare dimineață curățam virful muntelui de praful vînt.

Și muntele a devenit pur (era prima întimplare de acest fel și prima legendă) binecîntă, fără să mai existe. Ilustratii de DORIN DIMITRIU

SATIRĂ • UMOR • SATIRĂ • UMOR

MIINE, lovitura de incepere in al 51-lea campionat „MISTER FOTBAL” — in arena!

SPORT

CONSTANTIN TEASCA Antrenor la „U” Cluj

Conditie sine qua

non a vedetei — cultul profesiei

sonul sau acordul unei mari orchestre. Sa ne amintim de jocul lui Sivor, sau al scoțienilor ori al fotbalistilor vienezi de alta data.

Avem noi vedete? Parea mea este ca nu avem. N-avem vedete pentru ca n-avem fotbal. Cineva ii compara pe Piricalab, pe care eu sunt conditiile proprii pentru crearea, dezvoltarea si furnizarea de catre cluburile, asociatiile noastre a unor vedete. Poate. Pentru ca ele, atunci cind le ai intr-o echipa de club sau nationala nu numai ca tu ai un jucator pe care tu il furnizeaza sistemul de organizare al jocului.

Dupa parerea mea o vedeta trebuie sa aiba, ca o conditie sine qua non — cultul profesiei. Un fotbalist clasa trebuie sa faca din fotbal dogma sau cu alte cuvinte, sa faca din profesia lui o adevarata religie. Asta inseamna ca trebuie sa creada in ceea ce se apucă sa faca la fel de mult și pasionant ca in lumina ochilor. Ceea ce-l obliga să aibă un astfel de creșterea talentului însuși. Dacă există, și dacă a venit vorba de talente — aceasta-i condiția supremă a vedetei — trebuie să aibă și noi le avem din abundență, în prima fază — mă gândesc la vârsta junioratului și poate ceva mai tîrziu — dar ele se înlesnesc cu timpul, se autoîncalză tocmai prin lipsa, atât de accentuată, de pasiune. Pentru fotbalul mondial este un mare noroc că cel mai desăvîrșit produs al tuturor timpurilor — Pele, perla neagră — are în el această fîscărie a pasiunii pentru fotbal, pentru sport. În general, din care, ca dimensiuni auxiliare, se desprind modestia, încrederea, simțul răspunderii și al colectivității care se subordonează științei genului. Și cit de puțini fotbalisti sînt aceia care invadează de la această vedeta.

ANGELO NICULESCU Antrenor la Echipa Nationala

Jucatorii

cu personalitate

determina calitatea spectacolului sportiv

tr-adevar prin comportarea și prin sportul pe care-l aduce în echipa sa este considerat un mare talent. Unul este profilul jucatorului vedeta și altul cel al jucatorului cu personalitate. Ineleg ca in fiecare echipa sa fie o asemenea personalitate care prin conduita ei, prin sportul pe care-l aduce in echipa, ea sa devina un factor mobilizator, un model care sta perpetuu in fața celorlalti. Acest jucator chiar fără grai spune: urmasii-mei. Un exemplu de acest gen este Constantin pe care nu-l consider o vedeta dar este, fără îndoială, un jucator cu o personalitate distinctă.

Prețutindeni, începerea campionatului de fotbal a declanșat emoții și speranțe, o vie animație. N-a scăpat de acest val de febră nici micul nostru colectiv redacțional. Cum nu o dată în destinele fotbalului nostru au contat părțile unor nespecialiști, ne-am gândit să renunțăm la canoanele tradiției. Și astfel, obișnuita anchetă — pe care o întreprindem la fiecare început de campionat printre antrenori, jucători, conducători de cluburi, arbitri — am realizat-o, de această dată, printre „nespecialiști” redacției noastre. Cel puțin colegii nu vor face nici promisiuni și nici nu le vor repeta.

GH. FECIORU

S. UNGUREANU

● IN ORDINE aștept: 1). Antrenori condamnăți pentru că au refuzat să gândească „cu elevii” lor un strop de... altceva decât de suc și lapte; 2). Arbitri „neînregistrați” pe bandă cu o zi sau două înainte; 3). Atmosferă în tribune la Glasgow, Napoli, Sao Paulo, Chiulești și... Craiova (acum 3-4 ani); 4). Coridre (ca să nu uităm meciurile Dinamo Buc.—Progressul, Dinamo Buc.—Rapid) numai în arena de la Campionatul de fotbal național; 5). Goluri, cel puțin trei goluri de meci; 6). Jucători îndrăgostiți de fotbal cel puțin cit noi, cel din tribune; 7). „U” Craiova să redevină echipa cu cadentă sigură de acum doi ani; 8). Victori categorice (dacă se poate nici una, hotărât prin lovitura de la 11 m.) atât echipelor gazdă cât și celor aflate în deplasare.

T. POGOCEANU

● CONSACRAREA tinerilor jucători care și-au făcut loc, unori cu mare greutate, în echipele de categoria A. As vrea să văd un Tătaru II, un Dumitrescu, un Iordănescu, un Caniaro, un Dinu, un Etem — și câțiva alții! — în marș formidabil prin lovitura de la 11 m., curaj pentru dăruirea plictișului și bătrâneții fotbalului nostru.

4 ANTRENORI RĂSPUND!

AVEM NEVOIE DE VEDETE

Nel beneficiem de jucatori cu personalitate dar nu la nivelul cerințelor impuse mai ales de competițiile internaționale.

Avem un Barbu, un Gherghel, un Dănuș, Mi-e greu să mai găsim și alții. Aceasta denotă că la echipele noastre nu există o preocupare în privința creșterii unor jucători cu personalitate. Mai degrabă se așteaptă ca ei să apară, așa din senin. Or, această optică are consecințele pe care le știm cu toții în creșterea calității fotbalului nostru, mai exact ele se reflectă prin stagnarea progresului acestei discipline, în slăbă lui reprezentare pe arena mondială. Prin-o înălțare așară și reversul celălalt: și-anume, că deși apar la juniori și tineret o serie de talente remarcabile, totuși ele nu ajung să urce pe o cale a dezvoltării în continuă ascensiune și se pierd pe parcurs datorită unor lipsuri datorate jucătorilor, dar mai ales, a antrenorilor.

DUMITRU TEODORESCU Antrenor federal la juniori

Talente apar, dar trebuie să

știm să le descoperim, să le creștem

Ar trebui să avem vedete, pentru că talentele care apar zilnic — eu am văzut peste 3 500 de copii și juniori impresionanți de dotați, care au fost grupați la cele cinci tabere — se presupune că nu pierd de la o zi la alta. Există deci un valoros element uman. Eu rămân la o părere mai veche care de-aia s-a înrădăcinat și anume că în comparație cu alte țări, privind această fontă la vârsta mică, deținem superioritate evidentă. Cred, mai degrabă, că nu știm să le creștem aceste vedete. După părerea mea mai înainte de a ajunge la club ele apar și cresc în ceea ce se face și au nevoie de terenuri, bază materială, competiții — care nici ele nu sînt asigurate la un nivel corespunzător cerințelor.

O soluție tranzitorie în sistemul nostru ar fi înființarea a două trei centre-internat — ca și în Italia (centrul internat de la Corveciano) ca în R.F.G., unde există școli sportive de fotbal și ca în Cehoslovacia, unde recent au luat ființă școli de fotbal pe lângă cluburi. Talentele trebuie crescute cu grijă pentru că ele vor restitui fondul material și uman investit, vor acoperi sacrificiile și eforturile care s-au cheltuit pentru creșterea lor ca vedete prin performanțele ulterioare ce aduc țării faimă și prestigiu.

GIL MĂRDĂRĂSCU Antrenor la echipa de tineret.

Vedete da,

dar nu și vedetism

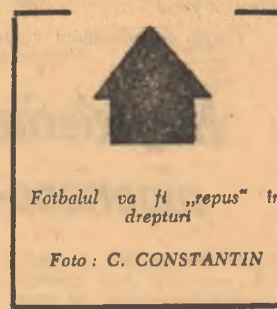

a) antrenorii prin șlefuire și încadrare în mecanismul echipei și în sărșit, d) obiectivitatea, bunăvoința și coloritul presei și

al publicului. Vedetele se disting prin virtuozitate tehnică, prin gradul ridicat al gîndirii rapide în teren, prin folosirea rațională a aptitudinilor fizice în interesul jocului colectiv, prin modestie, exemplul personal, înțelegere, prin dragoste și pasiune pentru fotbal. Dar toate aceste calități se cer valorificate în echipă. Cum? Prin încadrarea jucătorului de clasă în rolul cel mai corespunzător trăsăturilor lui caracteristice — dar, în limitele jaloanelor tactice și disciplinare ale echipei — prin crearea obligatiilor de reciprocitate între vedetă și coechipieri și acordarea rolului de coordonator celui dintîi. Acolo unde sînt mai multe vedete, antrenorii au o sarcină deosebit de dificilă, aceea de a sincroniza trăsăturile caracteristice, de a stabili o precizie rolurilor și responsabilitățile pe compartimente formînd o partitură la unison.

În privința promovării unor jucători vedetă rolul echipei de tineret, adică a speranțelor, este covîrșitor. În această direcție vîrsta cronologică ne joacă foarte multe farse. Am cunoscut vedete încă la vîrsta junioratului: Mateianu, Ivanșuc, Dobrin, Enc, Bukossli etc. Dintre ei nu toți au rămas în vîrful piramidei. Alții, cei mai mulți au devenit vedete în perioada vîrstei pînă la 23 de ani: Pircălab, Coman, Dinu, Dumitrescu, Grozea etc. Nu se știe nici despre aceștia care le va fi longevitatea de vedete. Alții au gustat din acest pahar mult mai tîrziu: Constantin, Ion Ionescu, Barbu, sau pe vremuri Paraschiva — la 33 de ani.

Rolul reprezentativei de tineret este de a creșta condițiile vedetelor apărute la vîrsta fragedă și de a le crea condiții morale de longevitate. Trebuie ca noi, antrenorii să avem tot timpul sentimentul că am făcut toate sacrificiile pentru a crea „vedete veritabile”, să perfecționăm cunoștințele acestora pînă la virtuozitate iar viața lor să o încadrăm într-un singur fel de etică — etica sportivă. Și atunci n-avem decît ca răspunsul practic să-l așteptăm de la creșterea noastră.

Avem nevoie de vedete. De ce? Pentru că vedetele ridică clasa spectacolului și, implicit, atrag spectatori. (Mă gîndesc la vedeta fără vedetism). Ele cresc nivelul competițiilor, prin valoarea lor și exemplul personal. Am avut multe vedete și mai avem: Piricalab, Constantin, Dobrin, Nunweller III, Barbu, Ion Ionescu și alții. Se profilează în conștiința noastră Dănuș, Boc (dacă renunță la numerele sale speciale), Grozea, Dinu, Coman, Kallio, Tufan, Moldovan... După mine vedetele sînt create de patru factori: a) antrenorii prin șlefuire și încadrare în mecanismul echipei și în sărșit, b) coechipierii — prin înțelegerea psihologică și tactică; c) antrenorii prin șlefuire și încadrare în mecanismul echipei și în sărșit, d) obiectivitatea, bunăvoința și coloritul presei și

Retrospectivă... fotbalistică

COAUTORII...

Prezentarea cîștigătorilor întrecerii eficacității, clasicii golgeterilor, prilejeste de fiecare dată remarcarea performanței, la acest capitol, a lui BONYHADI, care a reușit, în ediția 1947-1948 recordul, încă în vigoare, de goluri realizate de un singur jucător, în cursul unui campionat: 49. Greșim însă dacă nu am amintit și pe „coautorii”, pe cei care l-au ajutat pe centrul înaintea de la I.T.A., să atîngă această cifră deosebită. De aceea, iată formația ardeleană din campionatul în care BONYHADI a stabilit recordul: MARKI-VASS, FARMATI-BACUT I, PALL, PETSCHOVSKI-AD. COVACI, MERCEA, BONYHADI, STIEBINGER, DUMITRESCU.

Dar alături de DOBAY, cel care a reușit cele mai multe victorii în întrecerea golgeterilor cine s-a aflat? Să amintim una dintre cele mai celebre garnituri ale Ripensicilor, echipa celor mai mulți ani din activitatea „calului”: PAVLOVICI — BÜRGER, COIROU — DEHELEANU, COTORMANY, MORAVETZ — BINDEA, BEKE, CIOLAC, SCHWARTZ, DOBAY. Edițiile în care cunoscutul extrem stînga timișorean a reperat cîte patru victorii au fost: 1932/33; 1933/34; 1934/35; 1936/37. Să nu uităm nici „trioul” succesorilor lui CONSTANTIN în clasamentele golgeterilor. Și, odată cu ele, să vă aducem aminte de formația C.C.A., în cea mai bună alcătuire a ei: VOINESCU — ZAVODA II, POLZAN, V. DUMITRESCU — ONISIE, BONE — CACOVEANU, CONSTANTIN, ALEXANDRESCU, ZAVODA I, TARU. Campionatele în care Constantin a terminat invingător ca golgeter, au fost: 1959/60; 1960/61; 1961/62. Deci succese consecutive.

UNDE ERA VIITOAREA CAMPIOANA

Ca o dovadă a capriciilor fotbalului am făcut un experiment. Am luat clasamentele ultimelor cinci ediții și am căutat care era situația celor ce avea să cîștige campionatul după cinci etape. Iată ce am constatat: ediția 1964/65: Dinamo București, care avea să cîștige campionatul — se afla pe locul patru. ediția 1964/65: Dinamo București ocupa abia locul cinci. ediția 1965/66: Petrolul deținea locul doi. ediția 1966/67: Rapid se afla pe locul șase. ediția 1967/68: Steaua ocupa locul patru. Deci echipa cea mai apropiată de locul pe care avea să-l ia în stăpînire definitiv, în calitate de campion, a fost Petrolul. Și pentru că ne ocupăm de lideri și campioni, iată, tot pentru ultimele cinci ediții, cîte schimbări de conducători de clasament au avut loc: 1963/64 — șase modificări de lider; 1964/65 — zece schimbări la șefia clasamentului; 1965/66: trei modificări în fruntea clasamentului; 1966/67: unsprezece schimbări la șefia clasamentului; 1967/68: treisprezece modificări de lider. Observați agitata istorie a locului prim din ultima ediție, determinată de întrecerea în doi, Steaua — F. C. Argeș.

„INAMICI” LUI PAHOŢŢU

Ar fi o mare satisfacție pentru fondatorul Petrolului, PAHOŢŢU, de a ajunge primul jucător din istoria fotbalului nostru care a disputat 300 de partide de campionat. Ar fi o subliniere și a sentimentului de fidelitate față de club, pentru că Pahoțțu ar realiza demna de luat în seamă cifră numai sub culorile ploieștene. Ar mai putea aspira să atîngă „recordul Pahoțțu”, extremul drept al Progressului, OAI-DĂ (269 meciuri de campionat la activ), JENEI 259 meciuri, CONSTANTIN 253 partide, NUNWEILLER III 244 jocuri, POPA 243 meciuri, MOTROC 237 întâlniri la activ pînă în acest moment. Ce va rezerva pentru statistici noul campionat, vom vedea!

EFTIMIE IONESCU

CE AȘTEPTĂM DE LA NOUA EDIȚIE?

— Anchetă între... „nespecialiști” —

VARTAN ARACHELIAN

● CITE N-AM vrut și s-au putut! Miine campionatul începe cu 16 echipe: asta am vrut, asta am făcut!

● NU ESTE oare normal să prețuim cel pe care-l îmbrăcăm în haina supradimensionată a atenției, efortului de a avea atitudinea corespunzătoare în planul demnității? Înțeleg prin aceasta un dialog ferm și sugnat cu etica profesională. Grije cu care spectatorul se îndreaptă spre stadion se cuvine asezată pe umerii unui sportiv integru, preocupat de etalonul profesiei, de renunțarea la ceea ce poate să dăuneze celui ce ia loc în tribună. Dacă aspiri la postura de focar al atenției publice e necesar să te comporți în baremul celui ce merită aceste onoruri.

● AS VREA să simt din nou nevoia de a merge pe stadion! Fina acum citiva ani, gîndirea fără fotbal înseamnă „vinătoare fără puscă” sau, dacă vrei, „iarnă fără zăpadă”, iar vacanțele fotbalistice mi se păreau interminabile. În vara aceasta „întîlnire la Luvru” și două ore „somn m-a satisfăcut pe deplin... As mai vrea (frumoase vise!) măcar un „turul III” în marile competiții continentale și... să fim atenți ca nu cumva să ajungem în turneele finale din Mexic '70. Iar, dacă nu sînt prea pretențioși, (eventual) tradiționalele cuplaje bucureștene. Și ca o ultimă dorință: fotbalistii noștri să nu se spună din nou: „Mai puneți-vă pofțană cui!”

● CONSACRAREA tinerilor jucători care și-au făcut loc, unori cu mare greutate, în echipele de categoria A. As vrea să văd un Tătaru II, un Dumitrescu, un Iordănescu, un Caniaro, un Dinu, un Etem — și câțiva alții! — în marș formidabil prin lovitura de la 11 m., curaj pentru dăruirea plictișului și bătrâneții fotbalului nostru.

● O LUPTĂ pe viață și pe moarte pentru titlu. (Din care noi, suportorii, să leșim lumină în ce privește „miciile aranjamente”) A sunat, cred, i, ceasul legitimei subteranului fericiți în fotbal, spre binele umanității!

● CRED CĂ nu e spectator de fotbal care să nu aibă dîndul meciuri cu un destin schimbat de trîlul cine știe căru, „înger negru” cu și fără ecuson. Știu, unori se iau și măsuri: domnul arbitru e suspendat pe două-trei etape. Dar ce s-a rezolvat cu asta? Falsul rămîne fals, rezultatul anapoda de pe gazon e legitimat ca autentic. Și cu asta basta. Fără un arbitraj corect, vechea formulă „mingea e rotundă” nu-i decît un paravan care ascunde de cele mai multe ori insanițitățile etice. Pentru campionatul care începe, în afară de arbitri care să-și merite titlatura de cavaleri ai fluturului, doresc succese „școlii ardelenae”: „U” Cluj, UTA, Vagonul (a rămas deci la această

NIC. ADAM

● TUDOR STĂNESCU ● CREȘTEREA speranțelor cu care mai așteptăm încă un campionat. Speranța poate naște o minune, minunea de a nu mai avea exact peste un an șase lenei: asta am vrut dar nu s-a putut! E singura speranță cu care mai așteptăm încă un campionat. Speranța poate naște o minune, minunea de a nu mai avea exact peste un an șase lenei: asta am vrut dar nu s-a putut! ● FLOREA GABBIE ● UF! ÎNCEPE un nou campionat de fotbal.

de peste hotare

Noi succese ale patriotilor sud-vietnamezi

Lupte grele in provinciile septentrionale

Atit joi dupa-amiază cît și vineri dimineața s-au semnalat ciocniri violente între detașamentele F.N.E. și trupele americano-saigoneze în mai multe regiuni din Vietnamul de sud.

În provinciile septentrionale, la sud de zona demilitarizată, au avut loc joi lupte grele între unități ale forțelor patriotice și două batalioane ale trupelor saigoneze. Artileria patriotilor a lansat sute de obuze de 105 mm asupra pozițiilor înărite saigoneze situate în apropierea bazei americane de la Gio Linh. S-au înregistrat pierderi grele în rândul efectivului trupelor saigoneze.

Temp de mai multe ore, re-latează agenția France Presse, patrioții, amplasati pe poziții înărite, au deschis focul asupra tancurilor saigoneze. Mai multe tancuri au fost distruse. În luptă au intervenit artileria și aviația american-saigoneză.

De asemenea, în apropierea capitalei sud-vietnameze, lupte violente, care s-au desfășurat timp de două zile între forțele patriotice și unități ale celei de-a noua divizii de infanterie a S.U.A., au luat sfârșit vineri dimineața. S-au înregistrat pierderi de ambele părți.

Totodată, avioane americane de tip B-52 au bombardat presupuse concentrări ale forțelor patriotice în apropiere de Da Nang, în provincia Binh Long și în Delta fluviului Mekong, în apropiere de localitatea Rach Gia.

Comandamentul forțelor armatei populare de eliberare din Vietnamul de sud a dat publicității un comunicat, difuzat de către agenția de presă „Eliberarea”, privind bilanțul luptei pe plan militar, politic și economic, dusă de forțele patriotice, precum și de populația Vietnamului de sud împotriva intervențiilor americane și a regimului de la Saigon. În comunicat se arată că începând de la 30 ianuarie, perioada marilor ofensive a forțelor patriotice, pînă în luna iulie au fost scoși din luptă 280.000 militari inamici dintre care 133.000 aparținînd Statelor Unite și așa-zisilor lor „aliați”. Au fost distruse, totodată, peste 4.400 avioane și elicoptere, precum și 8.730 vehicule militare de diferite tipuri.

În încheierea comunicatului se arată că forțele patriotice își vor intensifica în continuare acțiunile ofensive.

ȘEDIȚA COMITETULUI PERMANENT

AL ADUNĂRII NAȚIONALE A R. D. VIETNAM

HANOI 9 (Agerpres). — La Hanoi a avut loc o ședință extraordinară a Comitetului Permanent al Adunării Naționale a R. D. Vietnam, în cadrul căreia Le Thanh Nghi, vicepreședintele al Consiliului de Miniștri, șeful delegației economice guvernamentale, a prezentat un raport cu privire la rezultatele vizitei și tratativelor purtate de delegație în țările socialiste și în legătură cu încheierea acordurilor privind ajutorul economic și militar pe

SOSIREA LUI I. B. TITO LA PRAGA

PRAGA 9 (Agerpres). — Vineri după-amiază, a sosit la Praga Iosip Broz Tito, președintele Uniunii Comunistilor din Iugoslavia, președintele R. S. F. Iugoslavia, care, în fruntea unei delegații a C.C. al U.C.I., va face o vizită oficială de două zile în Cehoslovacia, la invitația Comitetului Central al P. C. din Cehoslovacia.

Din delegație fac parte Mialko Todorovic, secretar al Comitetului Executiv al C.C. al U.C.I., Kiste Travenkovic, președintele C.C. al U. C. din Macedonia, membru al Prezidiului C.C. al U.C.I., Vladimir Popovic, membru al Prezidiului C.C. al U.C.I., Stane Kavcic, membru al C.C. al U.C.I., și alte persoane oficiale.

La sosire, pe aeroportul din Praga, delegația a fost întâmpinată de Alexander Dubcek, prim-secretar al C.C. al P. C. din Cehoslovacia, Ludvik Svoboda, președintele Cehoslovaciei, și alți conducători de partid și de stat.

Cetățenii orașului Praga au făcut o primire călduroasă, entuziastă președintelui Tito. De la aeroport și pînă în Piața Hradului mii de cetățeni și-au manifestat simțimentele de prietenie care leagă popoarele Iugoslaviei și Cehoslovaciei.

După cum transmite Tanjug, la plecarea, Iosip Broz Tito a fă-

cut următoarea declarație ziaristilor: „Am fost invitați în Cehoslovacia să facem un schimb de păreri. Pe noi ne interesează dezvoltarea socială din Cehoslovacia și constatăm că și poporul cehoslovac are o atitudine prietenească față de noi. Mergem în vizită în Cehoslovacia, deoarece aceasta este dorința noastră comună”.

În aceeași zi, la Hradul din Praga, au început convorbirile dintre delegațiile C.C. al P. C. din Cehoslovacia și C.C. al U.C.I. Delegația cehoslovacă la convorbiri este condusă de Alexander Dubcek, prim-secretar al C.C. al P.C.C. Din delegație fac parte Ludvik Svoboda, președintele Cehoslovaciei, Oldrich Cernik și Josef Smrkovskii, membri ai Prezidiului C.C. al P.C.C., Jozef Lenart, membru subsecretar al Prezidiului, secretar al C.C. al P.C.C., și ambasadorul Cehoslovaciei în Iugoslavia, Ladislav Simovic.

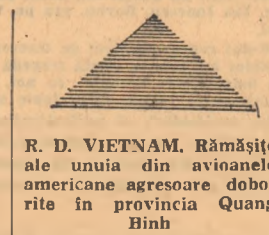
Înainte de începerea convorbirilor, președintele Tito a făcut o vizită, însoțit de membrii delegației iugoslave, președintelui Cehoslovaciei, Ludvik Svoboda, la ședința acestuia. La întrevvedere, care s-a desfășurat într-o atmosferă prietenească, au participat membrii delegației C.C. al P.C.C. la convorbiri.

Cuvîntarea lui Walter Ulbricht

BERLIN 9 (Agerpres). — După cum transmite agenția A.D.N., Walter Ulbricht, prim-secretar al C.C. al P.S.U.G., președintele Consiliului de Stat, lund vîntului în cadrul sesiunii Camerei Populare a R. D. Germane, s-a referit la necesitatea coexistenței pașnice între cele două state germane. El s-a pronunțat pentru „restabilirea de relații diplomatice normale între toate statele europene”, și a propus ca „în interesul realizării

securității europene, toate părțile interesate să ducă tratative cu guvernul R.D.G. și guvernul R.F.G., recunoscîndu-se „egalitatea în drepturi a ambelor state germane, în vederea ajungerii treptate la relații diplomatice normale”. Walter Ulbricht a cerut, de asemenea, ca cele două state germane să fie primite în O.N.U. și în organisme sale. El a propus începerea de tratative cu R. F. a Germaniei în vederea încheierii unui acord cu privire la necesitatea forței în relațiile dintre cele două state germane. „Normalizarea relațiilor între cele două state germane poate avea loc numai pe baza egalității depline în drepturi și poate fi asigurată numai printr-un acord, valabil din punctul de vedere al dreptului internațional, între guvernele R. D. Germane și R. F. a Germaniei. Sintem dispuși să începem tratative oficiale în vederea încheierii unui asemenea acord”, a spus vorbitorul.

El a arătat că pentru asigurarea păcii și securității în Europa este necesară recunoașterea frontierelor stabilite pe continent după cel de-al doilea război mondial.

R. D. VIETNAM. Rămășițe ale unui din avioanele americane acesoare doborate în provincia Quang Binh

Copiii — principala victimă a conflictului dintre Nigeria și Biafra

Negocierile de pace nigeriano-biafreze

Vineri s-a desfășurat, la Addis Abeba, cea de-a treia ședință din cadrul negocierilor de pace nigeriano-biafreze. În cursul ședinței, care s-a desfășurat cu ușile închise, șeful delegației biafreze, Eni Njoku, a calificat propunerile de pace prezentate anterior de delegația nigeriană drept neréaliste. Principala cerere formulată în aceste propuneri este, după cum s-a anunțat, renunțarea de către Biafra la desprinderea din Federația nigeriană.

Șeful delegației biafreze a prezentat, apoi, un program în șapte puncte de soluționare a conflictului. El a cerut, între altele, recunoașterea de către conferință a existenței Biafrei ca națiune suverană și independentă, încetarea imediată a ostilităților, înlăturarea imediată a blocadei economice instituite împotriva Biafrei de guvernul de la Lagos, retragerea trupelor în spațiile granițelor existente înainte de înce-

Primele zile ale lui august coincid, sau mai bine zis ar trebui să coincidă, cu împlinirea speranțelor absolvenților universităților portugheze. După ce au primit în urma recent încheiatelor examene de licență diplomele cuvenite, ei consultă ofertele de angajare ale întreprinderilor și instituțiilor. Foarte

11.500 de absolvenți ai actualei promoții a universităților și instituțiilor tehnice portugheze nu vor găsi de lucru „în economie și celelalte sectoare naționale”. Majoritatea marilor întreprinderi au făcut cunoscut că din cauza forței slabe conjuncturii nu vor angaja în această toamnă decît circa o pătrime din nu-

deobicei, foarte căutați pentru excelența lor pregătire, a anunțat că ofertele de angajare primite în acest an nu acoperă decît jumătate din numărul prospectivelor licențiați. GACETA DO LISBOA scrie, cu vădită ironie amară că „pentru mulți absolvenți (portugezi n.n.) începe o cursă mult mai difi-

tru angajare de funcționari la trei instituții din trei orașe diferite. El a eșuat din cauza concurenței acerbe, a numărului foarte mare de candidați. În cele din urmă, minat de o ultimă speranță, s-a dus în orașul lui natal din regiunea Porto și s-a prezentat la concursul pentru angajarea de învățători. Spre marea

„O cursă dificilă”

Șomajul tinerilor absolvenți din Portugalia

mulți dintre dinși încearcă însă o mare și amară dezamăgire. Unul din cele mai informate cotidiane portugheze, GACETA DO LISBOA notează că „niciodată amenințarea șomajului printr-o tinerii absolvenți n-a fost atât de gravă și de mare ca în acest an”. Potrivit datelor estimate ale Ministerului Muncii și Organizației Sociale, 8.000 din cei

mărul de cadre tehnice superioare recrutate normal în fiecare din cei zece ani anteriori. 14 întreprinderi și două din institutele cele mai importante de proiectări în domeniul construcțiilor au anunțat că nu vor angaja nici un nou cadru tehnic superior. Rectorul universității Coimbra, una din cele mai renumite din țară și al cărei absolvenți sînt,

elă decît cusele de la Olimpiada din Mexic”. E vorba, evident, de cursa pentru ocuparea unei slujbe. Ca o ilustrare a verității afirmațiilor ziarului portughez, un ziar vest-german relatează într-o corespondență din capitala lusitană un fapt edificator. Un absolvent al Universității din Lisabona (secția drept administrativ) s-a prezentat la concursurile pen-

tru angajare de funcționari la trei instituții din trei orașe diferite. El a eșuat din cauza concurenței acerbe, a numărului foarte mare de candidați. În cele din urmă, minat de o ultimă speranță, s-a dus în orașul lui natal din regiunea Porto și s-a prezentat la concursul pentru angajarea de învățători. Spre marea

DEZBATERILE DIN CONSILIUL DE SECURITATE

NEW YORK 9 (Agerpres). — Consiliul de Securitate a continuat vineri examinarea plingerii Iordaniei și a contra-plingerii Israelului în legătură cu atacul lansat la 3 august de forțele israeliene împotriva teritoriului iordanian. Primul vorbitor, reprezentantul Paragvayului, Miguel Solano Lopez, a deplins numeroasele violări ale încetării focului. Brajesh Mishra (India) a precizat că Consiliul de Securitate trebuie să-și concentreze acțiunea în direcția respectării depline a încetării focului, trebuie să condamne acțiunea militară a Israelului și să insiste ca toate părțile să-și aducă contribuția deplină la misiunea reprezentantului secretarului general al O.N.U., U Thant, în Orientul Apropiat, Gunnar Jarring. Reprezentantul Braziliei, Joao Augusto de Araujo Castro, a declarat la rîndul său că Consiliul de Securitate trebuie să sprijine prin presti-

giul și autoritatea sa misiunea lui Gunnar Jarring, insistînd ca toate părțile să respecte întru totul încetarea focului. Iakov Malik, reprezentantul U.R.S.S., a subliniat dreptul la rezistență a populației teritoriilor ocupate, arătînd că nu este vorba de acțiuni ale unor teroriști sau sabotori ci ale patrioților care rezistă ocupației israeliene. Consiliul de Securitate, a declarat el, trebuie să oblige Israelul să respecte hotărârile Consiliului și să ia „măsurile adecvate și severe” în acest scop. Muhammad El Farra, reprezentantul Iordaniei, a prezentat Consiliului de Securitate documente fotografice ilustring, după cum a declarat el, „distrugerea obiectivelor civile și uciderea de inocenți” de către aviația israeliană. Reprezentantul Israelului, Joseph Tekoah a contestat aceste documente și a afirmat că aviația israeliană a atacat „numai baze ale teroriștilor”.

Muhammad El Farra, reprezentantul Iordaniei, a prezentat Consiliului de Securitate documente fotografice ilustring, după cum a declarat el, „distrugerea obiectivelor civile și uciderea de inocenți” de către aviația israeliană. Reprezentantul Israelului, Joseph Tekoah a contestat aceste documente și a afirmat că aviația israeliană a atacat „numai baze ale teroriștilor”.

REGIMUL LUI SMITH CONTINUĂ SFIDAREA

Alți 32 patrioți rhodesieni condamnați la moarte

Alți 32 de patrioți rhodesieni au fost condamnați vineri la moarte de Inalta Curte de la Salisbury, în virtutea legislației excepționale promulgată de guvernul rasist al lui Ian Smith. Acest nou gest de sfidare a opiniei publice din întreaga lume, comis de autoritățile rasiste de la Salisbury intervine într-un moment în care disputa lor judiciară cu Marea Britanie este încordată. În aceeași zi, în care au fost anunțate noile condamnări, oficialitățile rhodesiene au reafirmat că ignoară ordinul primit din partea Consiliului privat al Coroanei britanice, organul judiciar suprem al Commonwealthului, de a-1 elibera pe Daniel Madzimbamuto, un alt patriot african aflat în închisoare din anul 1965, fără să fi fost judecat. După cum se știe, Consiliul privat al Coroanei britanice nu consideră valabile legile excepționale promulgate de la Salisbury, care împun-temiese autoritățile rasiste să-i

condamne la moarte pe cei ce se împotrivesc guvernului lui Smith. Observatorii politici relevă că, deși continuă să sfideze Anglia și să aplice fără rezerve legile excepționale, autoritățile de la Salisbury se află într-o situație dificilă, deoarece chiar în rîndul membrilor Inaltei Curți rhodesiene, desemnați înainte de proclamarea unilaterală a independenței Rhodesiei de sud, au început să se manifeste divergențe de opinii în legătură cu validitatea acestei legislații. Unul dintre aceștia, Denny Young, a declarat vineri că va demisiona, dacă în cadrul Intruiriții ce va avea loc în ziua următoare, majoritatea colegilor săi vor hotărî să ignore în continuare deciziile organului judiciar suprem al Commonwealthului. Hotărîrea lui Young ar putea determina și alți membri ai Inaltei Curți de la Salisbury să demisioneze — consideră observatorii politici.

Alți 32 de patrioți rhodesieni au fost condamnați vineri la moarte de Inalta Curte de la Salisbury, în virtutea legislației excepționale promulgată de guvernul rasist al lui Ian Smith. Acest nou gest de sfidare a opiniei publice din întreaga lume, comis de autoritățile rasiste de la Salisbury intervine într-un moment în care disputa lor judiciară cu Marea Britanie este încordată. În aceeași zi, în care au fost anunțate noile condamnări, oficialitățile rhodesiene au reafirmat că ignoară ordinul primit din partea Consiliului privat al Coroanei britanice, organul judiciar suprem al Commonwealthului, de a-1 elibera pe Daniel Madzimbamuto, un alt patriot african aflat în închisoare din anul 1965, fără să fi fost judecat. După cum se știe, Consiliul privat al Coroanei britanice nu consideră valabile legile excepționale promulgate de la Salisbury, care împun-temiese autoritățile rasiste să-i

condamne la moarte pe cei ce se împotrivesc guvernului lui Smith. Observatorii politici relevă că, deși continuă să sfideze Anglia și să aplice fără rezerve legile excepționale, autoritățile de la Salisbury se află într-o situație dificilă, deoarece chiar în rîndul membrilor Inaltei Curți rhodesiene, desemnați înainte de proclamarea unilaterală a independenței Rhodesiei de sud, au început să se manifeste divergențe de opinii în legătură cu validitatea acestei legislații. Unul dintre aceștia, Denny Young, a declarat vineri că va demisiona, dacă în cadrul Intruiriții ce va avea loc în ziua următoare, majoritatea colegilor săi vor hotărî să ignore în continuare deciziile organului judiciar suprem al Commonwealthului. Hotărîrea lui Young ar putea determina și alți membri ai Inaltei Curți de la Salisbury să demisioneze — consideră observatorii politici.

„Coupee” și austeritate

Ca de obicei, în actuala perioadă, o dată cu apropierea toamnei, în presa britanică au început să apară informații despre noile tipuri de automobile engleze tip 1969, ce urmează a fi prezentate la tradiționala expoziție automobilistică din septembrie. E adevărat că, în principiu, se credea că acestea să fie total pînă la perspectivă expoziție. Se pare însă, că firmele folosesc pe larg trucul „indiscreriilor” anticipare, pentru a-și face o și mai eficace reclamă.

Aflăm, așadar, de exemplu, că cei care dispun de veniturii considerabile vor putea găsi pe piață, la prețul mai mult decît pipărit de „circa 26.000 lire sterline”, noul tip de Rolls Royce Coupee cu șapte locuri. Prezentat drept „cea mai confortabilă mașină a anului 1969”, Rolls Royce Coupee are bar, instalație de aer condiționat, dormitor pentru cîini și este în întregime capitonată cu pielea de antilopă veritabilă.

Reclama în jurul unor dintre cele mai atrăgătoare modele noi de automobile tip 1969 a fost, însă, însoțită de demonstrații organizate patrioților zile în șir de sute de muncitori de la firma British Light Steel Pressing (companie afiliată grupului industriei de automobile Rootes). Ei purtau pancarde pe care scria: „Asigurați săptămîna completă de lucru”. „Nu vrem șomaj deghizat”. „De ce austeritate numai pentru muncitorii?”. Demonstrațiile acestea au abătut atenția opiniei publice de la strădăniile noilor automobile în direcția spre dificultățile persistente ale industriei automobilistice engleze.

Industria britanică de automobile poate produce anual aproape 2.500.000 de mașini. Dar, din cauza apariției concurenței a concernelor de specialitate din S.U.A., ca și a celor din R.F.G., Franța, Japonia și Italia, firmele engleze nu sînt în stare să-și desfacă întreaga producție. Evident, firmele încearcă să-și rezolve dificultățile pe spinarea salariilor. „Pentru ca automobilele engleze să-și recapete locul în comerțul internațional — scrie purtătorul de cuvînt al Consiliului de Securitate — trebuie să se facă sacrificii”. Aproximativ cu același cuvînt s-a pronunțat și Ministerul forțelor de muncă și al producției care, într-un comunicat special, apreciază că „muncitorii din industria automobilistică trebuie să-și limiteze revendicările și să facă unele sacrificii”.

În ce le privește, companiile constructoare de automobile acționează prompt în impunerea de sacrificii muncitorilor. Urmîrind să mențină profiturile la nivel înalt grupul Rootes (ca și atlele) au pornit o ofensivă pe mai multe fronturi pentru a determina micșorarea salariilor. 9.000 de muncitori de la British Motor Corporation au fost concediați în cursul acestui an. Alți 6.000 de la grupul Rootes au fost nevoiți să accepte o reducere a numărului orelor de lucru (cu reducerea corespunzătoare a salariilor).

Așadar, în vreme ce amatori bogăți de limuzine ultra-luxoase companiile britanice le oferă un Rolls Royce Coupee cu bancheta tensate în „piele de antilopă veritabilă” muncitorilor din industria de automobile aceleași companii le propun bancheta durtă, din scîndură netrasă la rîndea, a „programelor de austeritate”.

EM. RUCAR

pe scurt

LA 9 august s-a încheiat vizita de schimb de experiență pe care o delegație de activiști ai P.C.R., condusă de tov. Ioachim Moga, prim-secretar al Comitetului județean Hunedoara al P.C.R., a făcut-o în R. F. Polonă, la invitația C.C. al P.M.U.P. Delegația a purtat convorbiri la C.C. al P.M.U.P. asupra activității organelor și organizațiilor de partid din sectorul industriei carbonifere poloneze și obiectivele industriale poloneze din bazinul carbonifer silesian Katowice.

Cu prilejul încheierii vizitei, ambasadorul României la Varșovia, Tiberiu Petrescu, a oferit în sălățelele ambasadei un cotelet la care au participat reprezentanții ai C.C. al P.M.U.P., activiști de partid, reprezentanți ai Ministerului Industriei Carbonifere și Energetice, ziaristi. Au fost, de față membri ai ambasadei române.

ZIARUL forțelor armate in-doneziene „Ampera” a anunțat vineri că în sudul provinciei Bliitar, în Java de vest, a fost interzis accesul oricărui vizitator.

Această măsură a fost luată ca urmare a intensificării misiunii insursecionale în această

regiune, unde — după cum menționează ziarul citat — se desfășoară în prezent operațiuni militare.

Joi după-amiază s-au înregistrat noi incidente rasiale în Ghetoul negrilor din Miami Beach, la cîțiva kilometri de locul unde se desfășura Convenția Partidului Republican. După cum transmite agenția France Presse, poliția a intervenit trăgînd focuri de armă asupra demonstrațiilor care protestau împotriva reprezentării necorespunzătoare a negrilor la Convenția Republicii cană. Se crede că numeroși participanți la demonstrație au fost atinși de gloanțe. Autoritățile au trimis la locul incidentelor elemente din garda națională a statului Florida pentru a ajuta poliția.

PESTE 600 de africani, bărbați și femei, au fost arestați zilele trecute la Johannesburg

pentru că au încălcat legea care prevede ca toți omenii de culoare să aibă asupra lor adeverințe speciale eliberate de autorități, relatează agenția M.A.P. Adeverințele speciale pentru africani au fost introduse de autoritățile rasiste de la Pretoria pentru un control mai sever asupra deplasării africanilor.

VINERI dimineața asupra capitalei Marii Britanii s-a abătut o furtună însoțită de ploți torrențiale. Datorită acestui fapt traficul aerian a fost serios perturbat. Poliția londoneză a fost nevoită să închidă pentru un moment tunelul rutier care leagă aeroportul de căile de acces exterioare pentru a permite pompierilor să evacueze apa care împiedică circulația.

PRINCIPALUL mijloc de a reduce tensiunea între diferite țări este normalizarea relațiilor comerciale, subliniază într-un editorial revista americană „The Journal of Commerce”.

„Pe termen lung, cel mai bun

mijloc de a reduce tensiunea în lume îl constituie sporirea comerțului și relațiile comerciale zilnice. Aceasta înseamnă nu numai relații comerciale între țările occidentale, ci și între Est și Vest — scrie revista. Există un număr de țări occidentale care doresc să reducă dependența lor economică față de S.U.A. și consideră că la aceasta se va putea ajunge numai prin extinderea însemnată a relațiilor lor comerciale”, se spune în încheierea articolului.

ALGERIA s-a oferit să medieze în criza ivită în relațiile dintre Siria și Liban, ca urmare a măsurilor economice adoptate de guvernul de la Damasc.

Consiliul de Miniștri libanez, prezidat de șeful statului, Charles Helou, a fost informat asupra acestei propuneri de ministrul afacerilor externe, Fuad Butros.

COMISIILE pentru problemele bugetare ale Camerei Reprezentanților și Camerei Con-

silierilor se vor reuni vineri și respectiv sîmbătă pentru a interpelea guvernul japonez asupra politicii sale externe și interne.

Această hotărîre, potrivit unei informații transmise de agenția Jiji Press, a fost adoptată în urma cererii adresate guvernului de trei partide de opoziție — socialist, socialist democratic și Komeito.

La început, liderii partidului de guvernîmint liberal democrat au încercat să se eschiveze, motivînd că actuala sesiune extraordinară a Dietei nu este în măsură să se ocupe de asemenea probleme, însă sub presiunea deputaților celor trei partide au fost nevoiți să dea curs cererii lor.

SURSE autorizate din capitala Greciei au făcut cunoscut că primul ministru, Georghios Papadopoulos, va avea la sfîrșitul acestei săptămîni o primă întrevedere pe Insula Mykonos, cu senatorul Eduard Kennedy, care își petrece vacanța aici împreună cu familia sa, la invitația armatorului grec Aristoteles Onassis. Se precizează că în timpul întrevederii vor fi abordate o serie de probleme ale situației internaționale.

SOMALIA. Imagine din Mogadiscio